

ՉԻՆԵՍԱԿԱՆ ԽՄԲԱՌՈՐՈՒՄՆԵՐ ԶՐԹԻՈՒԿՈՇԵՅԻՆ ՀԱՍՍՅԻ ԶԻՄԻՍԱՅԻՆ ՊԻՒՂԵՐԸ

Երեքշաբթի, 6 Մարտ 2019-ին, գինեալ ահաբեկչական խմբաւորումներ, խախտելով Իտլիայի շրջակայքը գինեալ գործողութիւնները գերծ պահելու համաձայնագիրը, հրթիռակոծեցին Համայնի հիւսիսարեւմտեան շրջանի ճորին գիւղը, որուն հետեւանքով հինգ քաղաքացի վիրաւորուեցաւ:

ՍԱՆԱ-ի Համայնի թղթակիցը հաղորդեց, որ Համայնի եւ Իտլիայի վարչական սահմանին մօտ գտնուող Սարմինի գիւղին մէջ կայք հաստատած գինեալ ահաբեկչական խմբաւորումներ մէկ անգամ հրթիռներ արձակեցին ճորին

գիւղին ուղղութեամբ, ինչ որ մարդկային եւ կիւթական վնասներու պատճառ հանդիսացաւ:

«Ճապիաթ ալ Նուսրա» ահաբեկչական խմբաւորման մաս կազմող գինեալներ, որոնք կայք հաստատած են Իտլիայի սահմանակից Համայնի հիւսիսային շարք մը գիւղերու եւ անաններու մէջ, յաճախ խախտելով Իտլիայի շրջակայքը գինեալ գործողութիւնները գերծ պահելու համաձայնագիրը, կը հրթիռակոծեն Համայնի հիւսիսային շրջանի սուրիական բանակին կեդրոնները եւ խաղաղ բնակիչներով բնակուած գիւղերը:

Աղբիւրին համաձայն, սուրիական բանակը պատասխանելով ահաբեկչական խմբաւորումներու խախտումներուն, հրթիռակոծած ու քանդած է անոնց գինապահեստի կեդրոնները:

Աղբիւրին համաձայն, սուրիական բանակը պատասխանելով ահաբեկչական խմբաւորումներու խախտումներուն, հրթիռակոծած ու քանդած է անոնց գինապահեստի կեդրոնները:

ԵՐՈՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ ՀԱՅ ՂԱՏԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ «ՀԱՅԱՏԵԱՅՈՒԹԻՒՆ. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐԴԻ ԳՐԱՏԵՒՐՈՒՄՆԵՐ» ԽՈՐԱԳԻՐՈՎ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ

6 Մարտին Եւրոպական խորհրդարանին մէջ տեղի ունեցաւ «Հայաստեացութիւն. պատմական եւ արդի դրսեւորումներ» խորագիրով համաժողովը՝ ՀՀ Եւրոպայի Հայ Դատի գրասենեակին եւ «Թուֆէնէտան» հիմնադրամին նախաձեռնութեամբ:

ՀՀ Հայ դատի Եւրոպայի գրասենեակի հաղորդակցութեան պատասխանատու Յարութ Շիրինեան «Երկիր»-ին հետ զրոյցի մը ընթացքին յայտնեց, որ համաժողովի գլխաւոր գեղուցողներն էին՝ թուրք պատմաբան, Հայոց ցեղասպանութեան իրողութեան պաշտպան Ռակրի Չարաքլու, որ թրքական իշխանութիւններու կողմէ բազմիցս հալածուած է, այդ պատճառով, Արցախի մարդու իրաւունքներու պաշտպան Արտակ Բեգլարեան, Արցախի մարդու իրաւունքներու նախկին պաշտպան Ռուբեն Մելիքեան, լրագրող, պոլկըր Ալեքսանտր Լափշին, որ Արցախ այցելելու պատճառով ձերբակալուած էր ատրպէյճանական իշխանութիւններուն կողմէ, եւ Լեհ հայագետ Եագուա Օշիեցկին:

«Գիտաժողովի ընթացքին ներկայացուցին հայաստեացութեան պատմական եւ արդի դրսեւորումները, քննարկուեցան այս երեւոյթին դէմ պայքարը»:

Շար.՝ 12 3 ➤

ՄԻԶՎԱՐԺԱՐԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՂԱՆԱՆՅՈՒՄՆԵՐ ԿԱՅՈՒՄՆԵՐԻՆ ՎԱՅ ԱՄԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԲԵԹԷԼ ԵԿԵՂԵՅԻՆ ԵՐՈՎ

15 դար ետք, Աւարայրի ճակատամարտի հայ քաջերուն մղած հերոսականութեան ու միասնութեան ոգին սերունդէ-սերունդ փոխանցուելով հասած է մերօրեայ ժամանակներ: Ուստի իւրաքանչիւր հայորդի պէտք է իրեն վստահուած կտակը նախանձախնդրութեամբ պահէ: Այս տեսլակա-

նէն մեկնելով եւ հաւատալով միասնական ուժի զօրութեան, Հայ Աւետարանական Բեթէլ Երկրորդական վարժարանի Տնօրէնութիւնն ու հայերէն-աւանդ ուսուցչուհիները միջվարժարանային տօնակատարութիւն մը կազմակերպեցին:

Հովանաւորութեամբ Սուրիոյ Հայ Աւետարանական Համայնքի Կրթական Խորհուրդին, Երկուշաբթի, 25 Փետրուար 2019-ին, առաւօտեան ժամը 1:30-ին, Հայ Աւետարանական Բեթէլ եկեղեցիէն ներս հալէպահայ բոլոր վարժարաններու մասնակցութեամբ Վարդանանքի նուիրուած տօնակատարութիւն մը տեղի ունեցաւ: Սոյն ձեռնարկին ներկայ էին Սուրիոյ Հայ Աւետարանական Համայնքի Պետ՝ Վերապատուելի Յարութին Սելիմեան, հալէպահայ վարժարաններու տնօրէններ, ուսուցչական կազմեր եւ աշակերտներ: Աննախընթաց այս համախումբումին հալէպահայ վարժարաններէն մօտաւորապէս 600 աշակերտ ժամանած էր:

Լուսին Ապաճեան-Չիլվերշեան
 Ալին Բանոյեան
 Շար.՝ 12 11 ➤

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՅԸ ԳԻՄՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐ ԸՆՈՐԶԵՅ

ՀՀ Նախագահ Արմէն Սարգսեանի հրամանագիրով Սուրիոյ մէջ ՀՀ Դեսպան տիար Տիգրան Գեորգեանին, ինչպէս նաեւ Հալէպի մէջ ՀՀ Գլխաւոր Հիւպատոս տիար Արմէն Սարգսեանին շնորհուած է Արտակարգ դեսպանորդ-լիազօր նախարարի դիւանագիտական աստիճան:

بمرسوم جمهوري صادر من فخامة رئيس جمهورية أرمينيا السيد ارمين ساركيسيان. تم منح الرتبة الدبلوماسية (وزير مفوض فوق العادة) لكل من سعادة السفير لجمهورية أرمينيا لدى سورية السيد ديكران كيפורكيان و سعادة القنصل العام لجمهورية أرمينيا لدى حلب و توابعها السيد ارمين ساركيسيان

Խմբագրական

8 ՄԱՐՏԸ՝ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹՆԵՆ ԸՆԴՆԵՆ

8 Մարտին համաշխարհային առումով կը յիշատակուի «Կանանց Միջազգային Օրը»:

Այս օրուան առնչուող առաջին դեպքը տեղի ունեցած էր 8 Մարտ 1857-ին, երբ Նիւ Եորքի հիւսուածեղէնի գործարաններէն մէկուն կին աշխատողները իրենց իրաւունքներուն պաշտպանութեան համար քաղաքին մէջ քայլարշաւի մը ձեռնարկած էին՝ պահանջելով տղոց հետ աշխատավարձի հաւասարութիւն եւ 16 ժամուան աշխատանքային օրուան կրճատում:

1910-ին, Ընկերվարական Երկրորդ Միջազգայնականի Զոփենհակընի համագումարին նախորդած Կիներու Միջազգային Զամագումարին ընթացքին գերմանացի կին ընկերվարական Լուիզ Չեյթս առաջարկած էր պաշտօնապէս յիշատակել «Կիներու Միջազգային Օրը»: Առաջարկը երկրորդուած էր գերմանացի ընկերվար ժողովրդավարական մեծ տեսաբան Էլարա Յեթթիսի կողմէ:

«Կանանց Միջազգային Օրը» առաջին անգամ յիշատակուած է 1911-ին, չորս երկիրներու՝ Աւստրիոյ, Գերմանիոյ, Դանիոյ եւ Չուիցերիոյ մէջ:

Ընկերվարական Երկրորդ Միջազգայնականի 1910-ի Զոփենհակընի համագումարին մասնակից Դաշնակցութիւնը, իբրեւ 8 Մարտը «Միջազգային Կանանց Օր» հռչակող որոշումին համահեղինակ կուսակցութիւններէն մին, առաջին օրէն իսկ ընկերային իր առաջադրանքներուն մէջ որդեգրած է կանանց իրաւունքներու պաշտպանութեան պահանջը՝ կնոջ տնտեսական, քաղաքական եւ ընկերային ազատագրումին գորակցելու յանձնառութեամբ:

Յայտատանի Զանապետութեան շրջանին ալ, 8 Մարտ 1921-ին, «Միջազգային Կանանց Օր»-ուան 10-ամեակին առիթով, խորհրդային լուծէն ժամանակաւորապէս ազատագրուած Երեւանի մէջ, հանդիսաւորապէս յիշատակուած է 8 Մարտի տօնը:

Խորհրդային Միութեան մէջ 1965-էն սկսեալ օրը համարուած է ոչ աշխատանքային օր: ՄԱԿ-ը 1975-ը ճանչցած է որպէս «Կանանց Միջազգային Տարի»: Նոյն կառոյցը 1979-ին 8 Մարտը պաշտօնապէս «Կանանց Միջազգային Օր» հռչակած է:

Ներկայիս, Յայտատանի մէջ 8 Մարտէն 7 Ապրիլը կը համարուի կանանց միամսեակ: Յօդուածի մը սահմանը շատ անձուկ է ներկայացնել կարենալու համար համաշխարհային առումով կիներուն ձեռքբերումներն ու զանոնք համեմատելը հայ կանանց ձեռքբերումներուն հետ:

Կարկինը լայն չբանալու համար, ուրեմն, բաւարարուինք սուրիահայ կեանքին մէջ կանանց դերակատարութեան ընդհանուր ներկայացումով:

Պէտք է շեշտել, որ հայ կինը գործուն ներկայութիւն եղած է ազգային, մշակութային, բարեփոխական ոլորտներուն մէջ, այնուամենայնիւ իր արդար իրաւունքը չէ ստացած մէկէ աւելի ոլորտներու մէջ, յատկապէս որոշում գոյացնող մարմիններու, ժողովներու մէջ, ուր անոր դերակատարութիւնը, հաւանաբար իգական սեռին իսկ մեղքով, շատ աննկատ մնացած է ու այր մարդը համարուած է վճռական որոշումներ գոյացնելու ատակ հիմնական տարրը:

Յասարակական մեր կեանքին մէջ, թէեւ նկատելի դարձած է իգական սեռին յառաջընթացը գիտական, գրական, կրթական, տնտեսական մէկէ աւելի ոլորտներու մէջ, այնուամենայնիւ շօշափելի չէ դարձած այր մարդոց հետ հաւասարապէս գնահատուելու, իր մտքերն ու ապրումները ազատօրէն արտայայտելու, հաւասար իրաւունքներ վայելելու պահանջատեր հայ կնոջ կերպարը:

Սա արդիւնք է ընկերային մեր ախտերուն, կինը սոսկ մօր ու գուրգուրացող եակի կերպարին մէջ տեսնելու, կանացի ամօթխածութիւնն ու նրբաճաշակութիւնը անհամարձակութեան ու ճշշող գործօնի վերածելու հիւանդագին մտայնութեան:

Պէտք է ընդգծել, որ բնականաբար պիտի չուզէինք, որ մեր կիները արտադրէին արեւմուտքի այլասերած, գարշելի կարգ մը կին արարածներու այլանդակութիւնները, որոնք ոչ մէկ կապ ունին գարգացման եութեան հետ, այլ սանձարձակութեան վաղանցուկ արտայայտութիւններ են: Ներկայ ժամանակներուն, սակայն, իգական սեռը յանձնառութիւն ունենալու է ազատութեան ձեւական սահմանները հատելու, քանդելու տգիտութեան կաղապարները եւ լիիրաւ ներկայութիւն դառնալու զանազան մակարդակներու վրայ, չբաւարարուելով լոկ որոշումներ գործադրող ժամանակավրէպ կնոջ կերպարով:

Թէեւ Արեւելքը ունի իր անգիր օրէնքները, սակայն ոչ մէկ խոչընդոտ կը սահմանէ իւրովի գարգանալու, աշխատանքով ու ներկայութեամբ իրաւունքներ ձեռքբերելու, ազատ արտայայտուելու ու զանց անցնելու հնամենի մտայնութեանց տուրք տալու պարտաւորութիւնը: Արեւելեան մեր միջավայրին մէջ գոյութիւն ունին այնպիսի յառաջադէմ կիներ, կանացի կազմակերպութիւններ, որոնք ոչ մէկ բանով կը զիջին արեւմուտքին:

Յետպատերազմեան Սուրիոյ մէջ, ուր նկատելի է տղամարդ մարդուժի աստիճանական նուազումը՝ յատկապէս զինուորագրութեան անկանխատեսելի որոշումներուն բերումով, իգական սեռը կարելիութիւն ունի շատ մը ոլորտներու մարդուժին բացը գոցելու, եթէ յառաջացած երկիրներու օրինակով ներգրաւուի իր նախապիրած աշխատանքին մէջ ու արդար վարձատրութեան եւ վերաբերմունքի արժանանալ:

Իգական սեռը, իր կարգին, այնպէս ինչպէս ընտանիքին մէջ, նոյնպէս ալ ընկերութեան մէջ պարտաւորութիւն զգալու է յանձնառութիւններ ստանձնելու այնպիսի ասպարեզներու մէջ, որոնք կրնան ընկերութեան ընթացքը բարելաւել, տիրող մտայնութեան փոփոխութեան նպաստել:

Կը հաւատանք, որ մեր կիները, իրենց բարեհամբոյր ներկայութեան կողքին, օժտուած են բարոյական եւ մտաւոր անգնահատելի կարողութիւններով: Այդ կարողութիւնները գարգացնելու եւ գործի վերածելու շարժիչ ուժն է, որ տեղ-տեղ նսեմացած կը տեսնենք:

«Գ.»

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՄԱՍՆՈՅ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Արաբական խորհրդարանական վեհաժողովը այս շաբթուան սուրիական մամուլի էջերուն վրայ հիմնական տեղ կը գրաւէր: ՄԱՆԱ լրատու գործակալութիւնը կը յայտնէր, որ Յորդանանի մայրաքաղաքին մէջ տեղի ունեցած է Արաբ Խորհրդարանական Միութեան աշխատանքային 29-րդ շրջանին «Երուսաղէմը Պաղեստինի մայրուն մայրաքաղաք» խորագրով վեհաժողովը, որուն մասնակցած է նաեւ Սուրիոյ խորհրդարանի պատուիրակութիւնը՝ Զամուտա Սապպադի նախագահութեամբ:

Վեհաժողովը ընդգծած է Իսրայէլի հետ յարաբերութիւնները խզելու եւ այս առումով վճռական դիրքորոշում անելու անհրաժեշտութիւնը:

Ժողովի եզրափակիչ հաղորդագրութեան մէջ արձանագրուած է, որ պաղեստինեան հարցը կը շարունակէ մնալ կեդրոնական գերխնդիր, իսկ պաղեստինցիներու իրաւունքներուն հակադրուող միջազգային իւրաքանչիւր որոշում ապօրինի կը համարուի:

Զաղորդագրութեան մէջ յիշուած է, որ Երուսաղէմի քրիստոնէական եւ իսլամական սրբավայրերուն դէմ Իսրայէլի իրարայաջորդ յարձակումները եւ քաղաքին համայնապատկերը աղաւաղելու յաճախակի փորձերը, արաբ եւ իսլամ ժողովուրդներուն դէմ ի գործ դրուած արարքներ կը համարուին:

Զաղորդագրութեան մէջ յիշուած է նաեւ, որ իսրայէլեան-արաբական հակամարտութիւնը իր աւարտին պիտի հասնի եւ ողջ տարածաշրջանին անվտանգութիւնը պիտի վերականգնի, երբ վերջ գտնէ Իսրայէլի բռնագրաւումը արաբական հողերուն եւ հռչակուի Պաղեստինի անկախ պետութիւնը՝ Երուսաղէմը ունենալով որպէս մայրաքաղաք:

Միւս կողմէ RT կայքէջը արաբական երկիրներու սպառազօսման մ ա կարդակին մասին տեղեկութիւններ փոխանցելով յայտնած է, որ 2019-ին Եգիպտոս արաբական երկիրներուն մէջ ամենագ օրաւոր բանակ ունեցող երկիրը կը համարուի: Մեուտական Արաբիան երկրորդ դիրքը կը գրաւէ, Ալճերիան՝ երրորդը, իսկ Սուրիան՝ չորրորդը: Զամաշխարհային մակարդակի վրայ, ԱՄՆ կը գրաւէ առաջին դիրքը, Ռուսիան՝ երկրորդը, Չինաստան՝ երրորդը, Զնդկաստան՝ չորրորդը, իսկ Փաքիստան՝ հինգերորդը:

RT-ի համաձայն, սոյն դասակարգումը կատարուած է զէնքերու բազմազանութեան ու արդիականութեան, տուեալ երկրի աշխարհագրական տուեալներուն, ժողովրդագրական պատկերին ու այլ գործօններու համաձայն:

Անդրադառնալով Միջին Արեւելեան տարածաշրջանի հարցերուն, նոյն աղբիւրը կը յայտնէ, որ Երեքշաբթի, 5 Մարտ 2019-ին, Իրանի արտաքին գործոց նախարար Մուհամմետ ճաւադ Զարիֆ «Ալ Ֆուրաթ» պատկերասփիւռի կայանին հետ ունեցած հարցազրոյցի մը ընթացքին յայտարարած է, որ ան Սուրիոյ նախագահ Պաշշարալ Ասատէն Սուրիա այցելելու հրաւեր ստացած է: Զարիֆ իր հրաժարականը յետս կանչելու լոյսին տակ, նախագահ Ասատէն նման հրաւեր ստացած է: Ըստ Իրանեան ԻՍՆԱ գործակալութեան, Զարիֆ հրաժարելու որոշումը գոյացուցած էր որպէս բողոք՝ նախորդ շաբթուան մէջ նախագահ Ասատի Թեհրան այցելութենէն տեղեակ չըլլալուն համար:

Այլ առումով, սուրիական «Ալ Ուաթան» թերթի էջերէն կ'իմանանք, որ յորդանանեան թռիչքները կարգաւորող խորհուրդին որոշումով՝ Սուրիա - Յորդանան թռիչքները պիտի վերսկսին: Յորդանանացի մասնագետներ երկու ամիս տեւող սերտորոշութենէ ետք հաւաստիացուցած են սուրիական օդային տարածքին ապահովութիւնը:

Աղբիւրին համաձայն, Սուրիոյ Փոխարարմիջոցներու Նախարարութիւնը տեղեակ չէ յորդանանեան սոյն որոշումէն: Սուրիական կողմը պաշտօնական որեւէ դիմում չէ ստացած այս գծով:

Լուրեր Հայաշխարհին

ՀԱՅ ԴԱՏԵ ԿՈՂՁՈՒՆ ԹՈՒՐԷՒՅՑ ԵՆՈՐՀՈՒՄ ԱՌԵՏՐԱԿԱՆ ՆԱԽԱԴԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՏ ԽԵՆԼՈՒ ՌԱԿԵՆԿՐԵՆԻ ԲԱՅԼԸ

Յոյն-Ամերիկեան ղեկավարման խորհուրդը եւ Ամերիկայի Յայ Դատի Յանձնախումբը միացեալ յայտարարութեամբ մը ողջունեցին Թուրքիոյ շնորհուած առեւտրական նախապատուութիւնները ետ խլելու Ուաշինկթընի 4 Մարտի որոշումը, զայն ամերիկեան շահերը պաշտպանող քայլ մը նկատելով:

Նշեալ երկու կազմակերպութիւնները կը ջատագովեն դէպի Միացեալ Նահանգներ թրքական արտածումներուն առաւելութիւններ շնորհող «Նախապատուութիւններու ընհանուր դրութիւն»էն Թուրքիան դուրս հանելու քայլը, որ կրնայ իր ազդեցութիւնը ունենալ մտատարապէս 1,7 միլիար տոլար արժող թրքական արտածումներուն վրայ:

Այս դրութեան բերումով, թրքական արտածումներուն կը տրուէր նախապատուութիւն, որուն հետեւանքով թրքական ապրանքները շատ աւելի աժան կարելի կ'ըլլար ծախել՝ ի վնաս ամերիկեան շուկային:

Նախագահ Տանըլտ Թրամի այս որոշումը հիմնադրելով ըսաւ, որ Թուրքիոյ տնտեսութիւնը բաւարար կերպով զարգացած է արդէն եւ կարիքը չունի նման աջակցութեան:

Աւելցնենք, որ նշեալ դրութիւնը ի գորտու էր 1975-էն ի վեր:

Թուրքիոյ առեւտուրի նախարար Ռուհար Փեքճան 5 Մարտին քննադատեց այս քայլը՝ ազդարարելով, որ անկրկա վնաս պիտի հասցնէ երկկողմանի առեւտուրը 75 միլիար տոլարի հասցնելու ջանքերուն:

Դրութիւնը կը գործածուի տկար տնտեսութիւն ունեցող երկիրներու համար՝ կարգ մը արտադրութիւններ առանց մաքսատուրքի Ամերիկա արտածելու առիթ ընծայելով:

ANCA 360

U.S.-Turkey Ties | Integrity & Accountability

AIM
Advancing U.S. interests and American values by ending the century-long pattern of reckless and irresponsible U.S. appeasement of Turkey, by holding Ankara accountable for its anti-American policies and anti-Armenian actions, including its illegal blockade of Armenia, arming of Azerbaijan, abuse of Armenians and other minorities, regional aggression (against Cyprus, Syria, Kurds, etc.) and obstruction of justice for the Armenian Genocide.

ACTIONS
Live broadcast the May 2017 attack by Turkish President Erdogan's security detail against peaceful U.S. protesters in Washington, DC, with our video being picked up by CNN, AP, the New York Times and other major media. ANCA's viral video transformed a violent incident into a global spotlight on Ankara's aggression.
Testified before Congress regarding the May 2017 attack, and worked with Congressional leaders to pass U.S. House legislation forcefully condemning Ankara's actions and blocking a proposed small-arms sale to the Turkish government.
Blocked multiple U.S. arms transfers to Turkey (frigates, cluster bombs, etc.) and fought (alongside our Hellenic American allies) to both block a proposed F-35 sale to Ankara and to impose Countering America's Adversaries Through Sanctions Act (CAATSA) sanctions upon Turkey over its anti-NATO purchase of S-400 missiles.
Ending Turkey's eligibility to sell products in U.S. under duty-free GSP regime.
Calling for redeployment of U.S. nuclear weapons stationed in Turkey.
Tracking Turkey ambassadorial nomination (scrutinizing new nominee).

OBJECTIVES
Blocking F-35 and other arms sales and transfers to Turkey (with our Hellenic American allies).
Demanding Countering America's Adversaries Through Sanctions Act (CAATSA) sanctions against Turkey over S-400 purchase.
Securing U.S. extradition of Erdogan bodyguards over May 2017 attacks in DC.

ՀՅԴ - «ԼՈՒՍԱՐՈՒ ՆՍՅԱՏԱՆ» ԿՈՒՍԱԿՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՆՌԻՊՈՒՄ

4 Մարտին, ՀՅԴ Բիւրոյի գրասենեակէն ներս ՀՅԴ Բիւրոյի ներկայացուցիչ Յակոբ Տեր խաչատուրեան, Բիւրոյի անդամ Արսէն Յամբարձումեան եւ ՀՅԴ Գերագոյն Մարմնի ներկայացուցիչ Իշխան Սաղաթէեան հիւրընկալեցին «Լուսարո Յայաստան» Կուսակցութեան նախագահ, Ազգային ժողովի համանուն խմբակցութեան ղեկավար Էտմոն Մարութեանը, Ազգային ժողովի պատգամաւորներ Մանէ Թանդիեանը եւ Գեորգ Գորգիսեանը: Հանդիպումի ընթացքին միջկուսակցական գործակցութեան կարելիութիւնները քննարկուեցան, ինչպէս նաեւ փոխադարձ հետաքրքրութիւն ներկայացնող շարք մը հարցերու անդադարձ կատարուեցաւ, մասնաւորապէս ազգային-պետական օրակարգին, Յայաստան-Սփիւռք յարաբերութիւններուն, ներքաղաքական իրավիճակին, ինչպէս նաեւ Յայաստան-Արցախ ռազմաքաղաքական դաշինք կնքելու հարցերուն: Միջկուսակցական յարաբերութիւնները շարունակելու, գործակցութեան ուրուագծում ած ուղղութիւններով, համատեղ նախաձեռնութիւններով հանդէս գալու կարելիութիւնները քննարկելու, փոխադարձ հետաքրքրութիւն ներկայացնող հարցերու շուրջ ըստ անհրաժեշտութեան խորհրդակցութիւններ կատարելու շուրջ համաձայնութիւն գոյացաւ:

ՀՅԴ Հանրային Կայէրու Գրասենակ 04.03.2019

ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ՊԵՆՆԻՆԱ ԳՈՐԾԱԿՆՈՒԹԵԱՆ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄ

ՀՀ Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան աշխատանքային այցելութեամբ մեկնեցաւ Պեննիքա: Կառավարութեան ղեկավարը Երկուշաբթի, 4 Մարտին այցելեց Պրապանթ Նահանգի մայրաքաղաք՝ Լեօլենի կղզիական, գիտահետազօտական հաստատութիւններ: Այցելութեան աւարտին ստորագրուեցան փոխըմբռնումի յուշագրեր բարձր եւ նորարարական արհեստագիտութեան ոլորտին մէջ երկկողմանի գործակցութեան զարգացման համար:

Վարչապետին ներկայութեամբ Յայաստանի Կրթութեան եւ Գիտութեան նախարարութեան եւ Ֆլանսիոյ արտաքին գործերու բաժնումուքին միջեւ ստորագրուեցաւ փոխըմբռնումի յուշագիր:

Յուշագրերուն համաձայն, կողմերը գործակցութիւն պիտի ծաւալեն բարձր արհեստագիտութեան եւ նորարարութիւններու ոլորտին մէջ փորձառութեան փոխանակման, համատեղ կրթական ծրագրերու իրականացման եւ գիտահետազօտական աշխատանքներու կազմակերպման ուղղութեամբ:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ...

Սկիզբ՝ Էջ 1

Իր տարբեր ձեւերն ու միջոցները: Ուշ կամ կանուխ արցախեան հիմնահարցին եւ Թուրքիոյ հետ փոխյարաբերութիւններուն կարգաւորման քաղաքական լուծում առաջարկուեցաւ, եւ տարածաշրջանի բոլոր հասարակութիւնները իրարու հետ խաղաղ պայմաններու մէջ ապրելու շեշտադրումը կատարուեցաւ: Այսօր Ազրայէճանի ժողովուրդը պատրաստ չէ ասորը, քանի որ հայերու նկատմամբ ատելութիւնը փոքր տարիքէն կը սերմանուի: Մեր նպատակներէն մէկն է նաեւ՝ ապահովել միջազգային կազմակերպութիւններու մասնակցութիւնը այս երեւոյթի դէմ պայքարին՝ ապագային զայն կասեցնելու համար», ըսաւ Շիրինեանը:

հիմնուած տեղեկութիւններ: Ներկայեւ կարելիութիւն ունեցան ծանօթանալու 2018 թուականի Սեպտեմբերին Արցախի մարդու իրաւունքներու պաշտպանին կողմէ հրապարակուած՝ հայատեացութեան վերաբերեալ զեկոյցի բովանդակութեան: Ներկայացուեցան նաեւ ապրիլեան պատերազմի ժամանակ արձա-

նագրուած հայատեացութեան դրսևորումները», աւելցուց ան:

Խօսելով այն մասին, թէ որո՞նք են համաժողով իրաւիւրելու գլխաւոր թիրախը եւ նպատակը, Յարութ Շիրինեան ըսաւ. «Ամէն անգամ, երբ Եւրոպական Միութեան ամենաժողովրդավարական բեմին՝ Եւրոպական խորհրդարանին մէջ հայկական ձեռնարկ տեղի ունենայ, բնականաբար մենք խօսք կ'ունդենք միջազգային հանրութեան, միջազգային հաստատութիւններուն, հեղինակաւոր Եւրոպական քաղաքական գործիչներուն, Եւրոխորհրդարանի պատգամաւորներուն, հասարակական կազմակերպութիւններուն եւ Եւրոպական լրատուամիջոցներուն: Մեզի համար շատ մեծ կարեւորութիւն ունի հայատեացութեան թեմայի արժարժումը այսպիսի բեմերէ, որովհետեւ մենք համոզուած ենք, որ մեր ժողովուրդի այսօրուան համահայկական հարցերուն առաջնային պատճառը թուրք եւ ատրայէճանական հայատեաց դիրքորոշումն է:

Փաստօրէն այդ քաղաքականութիւնը պատմական անցեալի մէջ չէ մնացած, ներկային ալ մենք պարբերաբար դէմ յանդիման կու գանք այդ հարցին: Ահա այս համաժողովը շատ լաւ առիթ է, որ Եւրոպական կարեւոր այս կառոյցին մէջ արժարժուն հայատեացութեան հարցերը եւ քննարկուին անոնց դէմ պայքարի ուղիները», ընդգծեց ան:

Համաժողովը հիւրընկալեց Եւրոպական խորհրդարանի պատգամաւոր, Եւրոմիութիւն-Յայաստան բարեկամական խումբի ղեկավար Էլենի Թեոխարիուսը: Համաժողովին մասնակցեցան նաեւ Եւրոպական խորհրդարանի պատգամաւորներ, պատմաբաններ, քաղաքագէտներ, մարդու իրաւունքներու պաշտպաններ, հասարակական գործիչներ եւ հայ համայնքի ներկայացուցիչներ: Յարութ Շիրինեան վստահ է, որ միջազգային հանրութիւնը պետք է իրագեղ դառնայ Ատրայէճանի ու Թուրքիոյ հայատեաց քաղաքականութեան:

ՎԱՐՇԱԲԱՅԵՆ՝ ՍՈՉԻ, ԻՐԱՆԻ ԴԻՄԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՅԱՂԹԱՐՇԱԲԸ...

Նախորդ ու ընթացիկ շաբաթուան քաղաքական իրադարձութիւններու յաջորդականութիւնը կը վկայէ տարածաշրջանին մէջ մէկ կողմէն Թրամփեան վարչախումբին, իսկ միւս կողմէն Թուրքիոյ արտաքին դիւանագիտութեան կրկնակի ծախսողութեան մասին, յատկապէս հակաիրանեան արշաւի շրջագիծին մէջ:

1- Ամիսներէ ի վեր Իրանին Միջին Արեւելքի անվտանգութեան սպառնալիքը ներկայացնելու Պոլսոյ Պոմպեո Նախաձեռնած Վարշաբեան համաժողովը ապարդիւն

պէս Սուրիոյ, իսկ մասնաւորապէս շրջանին մէջ հաշուառելի գործօն հանդիսացող քրտական իրականութեան հարցով, որ տուեալ պարագային համահունչ էր ռուսական կողմնորոշումին: Այստեղ, ինչպէս նոյն օրակարգով թերանեան եռակողմ Նախկին ժողովին, Թուրքիա դարձեալ պարտաւորուեցաւ զիջելու իր դիրքերը ռուս-իրանեան սկզբունքային ու ռազմավարական կողմնորոշումներուն:

Հարցը, սակայն, այն, որ թէ՛ Իրան եւ թէ՛ Ռուսաստան սուրիական պետութեան պաշտօնական

աւարտ ունեցաւ. այստեղ տասնեակ երկիրներու 2-րդ-3-րդական կարգի ներկայացուցիչներուն կողքին միանակ մնացած ԱՄՆ փոխնախագահ Փենսը, ԱԳ Նախարար Պոմպեոն, ինչպէս եւ՝ Իսրայէլի վարչապետ Նաթանիահուն, հակաիրան հռետորաբանութեան կրկնութենէն բացի, այլ «ծեռքբերում» չունեցան... Աւելին. վերջիններս Իրանը «Համաշխարհային ահաբեկչութեան առաջնակարգ երկիր» անուանելով, փաստօրէն խայտառակուեցան յաջա աշխարհին, երբ նոյն օրերուն Իրանի Չահեդան Նահանգին մէջ իրանական խաղաղապահ շուրջ 30 աշխարհագորայիններ «Ջէշուլադ» ահաբեկչական խմբաւորման քստմնելի արարքին զոհը դարձան...

2- Վարշաբայի ժողովին հետ գրեթէ միաժամանակ, Սոչիի մէջ կայացաւ Իրան-Ռուսաստան-Թուրքիա հերթական նիստը՝ սուրիական ճգնաժամին օրակարգով, ուր ի հեճուկա Թուրքիոյ սակարկութիւններուն, Իրան դարձեալ ամրապնդեց իր դիրքորոշումը՝ ընդհանրա-

դիմումին տրամաբանութեամբ է, որ ռազմա-քաղաքական ներկայութիւն ապահոված են այդ երկրին մէջ, մինչդէռ Թուրքիա ո՛չ Սուրիոյ իշխանութիւններուն, ոչ ալ առաւելաբար քիւրտերուն անվտանգութեան սիրոյն է, որ մերթընդմերթ կը ներխուժէ Սուրիոյ տարածք: Հետաքրքրականը այն է, որ թրքական գործերուն Սուրիա ներխուժումէն ետք, անոնք Նախընտրաբար կը տեղակայուին այն շրջաններուն մէջ (Աֆրին, Մուսպուճ, Իտլիպ), ուր առայժմ ՏԱՀԵՇ-ական զինեալ միաւորումները թէւ մասնակի, բայց զինուորական շարժումներ ընելու կարելիութիւն ունին:

Այս իրողութեան լոյսին ներքոյ ալ, բացառուած չէ պատեհապաշտ Թուրքիոյ հեռանալը՝ եռակողմ պլոկէն ու վերստին միանալը՝ «Միջազգային Դաշինքին», ինչպէս որ էր ՏԱՀԵՇ-ական «յաղթարշաւի» ժամանակաշրջանին...:

«ԱԼԻԵ» ՕՐԱԹԵՐՈՒ ԳԼԽԱՄՈՐ ԽՍՐԱՎԻՐ ԴԵՐԵՆԻԿ ՄԵԼԻՔԵԱՆ

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Կրթական մշակ Ալին Բախոյեան «Գանձասար»ին կը նուիրէ 3000 ա.ոսկի:

Սրբո՛ւ Բառասնի՛ց Մանաս Մայր Եկեղեցի-Հալէմ (ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԵՐԱՑԾՈՒՄ)

Հալէպի Սրբոց Բառասնից Մանկանց Մայր Եկեղեցին, յատկապէս 2014 թուականէն սկսեալ՝ թիրախ դարձաւ ահաբեկչական խրմբաւորումներու սաստիկ իրթիռակոծումներուն:

Թէւ Եկեղեցւոյ ներքնամասը մեծ վնասներու չենթարկուեցաւ, սակայն տարածքը՝ գլխաւոր մուտք,

սան գլխաւոր մուտքի, գանգակատան եւ եկեղեցւոյ ներքնամասի վերաշինութեան ու նորոգութեան աշխատանքները: Հանդիսապետութեամբ Սրբազան Հօր, Նախ յատուկ աղօթքով մեկնարկը տրուեցաւ եկեղեցւոյ վերաշինութեան ու նորոգութեան աշխատանքներուն, 30 Մայիս 2018-ին, ապա ստորագրուեցան

գանգակատուն, պատմական Առաջնորդարան, «Չարեհեան» Գանձատուն, Ազգ. Կեդրոնական Գրադարան, «Ն. Աղբալեան» սրահ, ՀԵԿ Դպրոցներու բաժին, շրջափակեր լուրջ քանդումներ կրեցին եւ մեծապէս վնասուեցան:

Հալէպի Ազատագրումով (22/12/2016), գլխաւորութեամբ Բերիոյ Հայոց Թեմի Բարեշան Առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Շահան Ս. Արք. Սար-

գործնականացման պաշտօնական համաձայնագրերը: Սրբազան Հայրը իր սրտի խօսքով, Նախ ընդօժեց Սուրիական հայրենիքին կառչած մնալու անհրաժեշտութիւնը, միաժամանակ վեր առնելով պատմական Սրբոց Բառասնից Մանկանց Մայր Եկեղեցւոյ պարզած Նշանակութիւնը Հալէպի հայ համայնքին եւ հանուր հայութեան համար:

Սրբազան Հօր անմիջական իր-

գիտեսնի, Թեմի Ազգ. Վարչութիւնը Նախաձեռնեց Եկեղեցւոյ եւ տարածքի վերաշինութեան գործին, 2017 թուականի սկիզբը, յատկապէս որ Մեծի Տանն Կիլիկոյ Ս. Աթոռի Գահակալ ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Կաթողիկոս, Հալէպի շնորհած հովուապետական պատմական այցելութեան ընթացքին (5-8/01/2017), Սուրիոյ հայ համայնքի ՎԵՐԱԿԱՆՔՆԱԳՆՈՒՄԻ Հայրապետական Կոչը հանուր հայրութեան՝ ի Մայր Հայաստան եւ ի Սփիւռս աշխարհի ուղղած էր Հալէպէն, վերընդօժելով Հալէպի եւ տեղւոյն հայ համայնքի գրաւած անփոխարինելի տեղն ու դերը հայութեան համայնական կեանքէն ներս:

Եկեղեցւոյ վերաշինութեան ծրագիրը կ'ընդգրկէր հիմնական չորս բաժիններ: Առաջնահերթութեան կարգով, առաջին փուլին սըկ-

կողութեամբ ու ցուցմունքներով, Ազգ. Վարչութեան եւ Շինարարական Յանձնախումբին հետեւողական հետապնդումով, տարբեր կողմերու նուիրատուութիւններով ու հաւատարմութեամբ, արդէն իրականացած է առաջին փուլի ծրագիրին իրագործումը, եկեղեցւոյ պաշտօնական վերաօծումը պիտի կատարուի Ձեռամբ Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին, Շաբաթ, 30/03/2019-ին, եկեղեցւոյ անուանակոչութեան տօնին, եւ եկեղեցւոյ գանգերու քաղցրալուր դողանջին հետ, հնադարեան սրբավայրը իր դմները լայնօրէն պիտի վերաբանայ հաւատացեալներուն առաջ:

Եկեղեցին Հայկական Ծննդավայրն է Հոգւոյս...:

ՀԱԼԷՊ, 25/02/2019

ՆԱՅՐԵՆԻՔ - ՍՓԻԻՌՔ ՓՈԽ-ՄՆՈՒՑԻՉ ՈՒԺԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՆՊՏՈՒՂ ԿԱՐԺԱՆՔ

Կարո Արսենյան

Այսօր կարելի է յիշել այն փաստը, որ հարիւր տարի առաջ այս օրերուն մեր երկիրը կը գտնուէր համատարած սովի ճիրաններուն մէջ եւ գրեթէ հրաշքով կըրցաւ յաղթահարել սովի այդ ճգնաժամը եւ վերապրիլ: Նոյնքան կարելի է, հասկնալ, թէ ի՞նչ պայմաններու մէջ Հայաստան ինկաւ տնտեսական այդ դժոխային անելի մէջ այն իսկ օրերուն, երբ նուաճեց անկախ պետականութեան կարգավիճակը:

Հարիւր տարուան պատմութիւնը իր ծայրերուն տակ թաղած է շատ բան, հետեւաբար դէպքերու մանրամասնութիւնը կը խուսափի ամէնօրեայ լրագրութեան հասողութենէն: Դիմատետրի իմ վերջին գրառումովս հարցադրութեան նիւթ դարձուցեր էի Կովկասի անգլիական իշխանութիւններու դրած արգելքը Վարչապետ Զաքարյանի պատուիրակութեան դէպի Ամերիկա ճամբորդութեան վրայ: Հայաստանը արտաքին աշխարհին կապող միակ գործնական ճամբան այդ օրերուն Թիֆլիսն էր եւ ան կը գտնուէր անգլիական ուժերու ամբողջական հակակշիռն տակ: Փաստօրէն անգլիական իշխանութիւնը իր արտօնութիւնը ձգձգեց 1919-ի Փետրուարէն մինչեւ Ապրիլ, որոնք ճակատագրական ամիսներ էին Հայաստանի սովեալներուն համար:

Այսօրուան տուեալներով, նմանօրինակ ձգձգում մը պիտի նկատուէր քրեական, նկատի առած անոր ծանրակշիռ հետեւանքները: Անգլիա ստորագիրներէն մէկն էր Մայիս 29, 1915 թուակիր եռակողմանի այն յայտարարութեան, որ կ'ըսէր՝ «In view of those new crimes of Turkey against humanity and civilization, the Allied governments announce publicly to the Sublime-Porte that they will hold personally responsible [for] these crimes all members of the Ottoman government and those of their agents who are implicated in such massacres» («...Նկատի առնելով մարդկութեան եւ քաղաքակրթութեան դէմ գործուած թուրքիոյ այս նոր ոճիրները, Դաշնակից կառավարութիւնները հրապարակաւ կ'ազդարարեն Բարձրագոյն Դրան, որ իրենք՝ Դաշնակիցները այս ոճիրներուն համար անձնապէս պատասխանատու կը համարեն Օսմանեան կառավարութեան բոլոր այն անդամներն ու իրենց գործակալները, որոնք դերակատար եղած են այս ջարդերու իրականացման մէջ»): Անգլիացիք գիտէին, որ Թուրքիոյ եւ իր արբանեակ Ազըրբայճանի նպատակն էր ամբողջական բնաջնջումը Արեւելեան Հայաստանի հայութեան եւ որ սովը բնական շարունակութիւնն էր բնաջնջումի յիշեալ գործողութեան եւ այս անգամ՝ իրենց՝ անգլիացիներու՝ իսկ իշխանութեան ներքոյ...

Փաստերը մեծ հարցականներու տեղի կու տան: Ամերիկեան նպաստամատոյցի (Near East Relief) թուղթերը կը խօսին այն մասին, որ լայն համագործակցութիւն գոյութիւն ունեցած է ամերիկեան նպաստամատոյցի (Near East Relief եւ American Relief Administration for the Near East) եւ տեղական անգլիական իշխանութիւններուն միջեւ սովի ծաւալն ու սովեալ բնակչութեան քարտեզը ճշտելու տեսակետէն: Սովին անմիջապէս ենթակայ բնակչութիւնը Արեւմտեան Հայաստանէն տարագրուած ժողովուրդն էր, սակայն շուտով սովը կլանեց ամբողջ Հայաստանը: Անկախութեան ճակատամարտերէն ծնունդ առած Հայաստանը կը թուէր «ձեւաւորուած» ըլլալ սովամահութեան համար... մինչեւ որ հասան 1918-ի Համաշխարհային 2-ին աղաղակի օրերը (11 Նոյեմբեր 1918) եւ Հայաստանի Հանրապետութեան սահմանները ընդարձակուեցան ըստ 2-ին աղաղակի փաստաթուղթերուն մէջ ճշտուած սկզբունքներուն:

Կը թուի, թէ երբ սովի խնդիրը Հայաստանի կառավարութեան կողմէ ճնշիչ թախանձանքով

յանձնուեցաւ անգլիական իշխանութիւններու ուշադրութեան, Կովկասի անգլիական իշխանութիւնները զգալի թերահաւատութեամբ ընդունեցին տրամադրուած տեղեկանքը եւ այս իսկ պատճառով Ամերիկեան նպաստամատոյցի պատասխանատուները լուրջ դժուարութիւն ունէին յստակ գնահատական տալու կացութեան: Ի վերջոյ Հըրպըրթ Հոլմըրի անձնական ներկայացուցիչն էր, որ պիտի շտապէր գալ տարածաշրջան, անձնապէս ստուգելու կացութիւնը եւ յստակացնելու աղէտին շրջագիծը: Վերջապէս բացառապատեցաւ աղէտը իր ահաւոր մերկութեամբ:

Հակառակ այս յաւելեալ իրողութեան, անգլիացիք երկու թանկագին ամիսներ քաշքշեցին Զաքարյանի պատուիրակութեան ճամբորդութեան թուականը:

Այս փաստն իսկ ցոյց կու տայ, թէ ինչպիսի՛ ենթակայութեան հարցեր կը դիմագրաւէր Հայաստանի Հանրապետութիւնը այդ օրերուն ամենէն տարրական հարողակցական խնդիրներու կապակցութեամբ: Շուտով յստակ պիտի ըլլար, թէ ինչպիսի՛ ուժականութիւն էր ըլլալու քաղաքականացած Սփիւռքը անկախ Հայաստանի նորահաստատ պետականութեան համար:

Սիմոն Վրացեանի տողերը ժուժկալ են, բայց ճշգրիտ: Վրացեան կ'ըսէ. «...Հայաստանի կորուստի ու կառավարութեան դիմումները, ինչպէս նաեւ արտասահմանում կատարուած աշխատանքները, վերջապէս լսուեցին եւ օգնութիւնը չուշացաւ:» ՀՀ վերջին Վարչապետին յղումը պէտք է հասկնալ իր ճակատագրական տարողութեամբ: «...Ինչպէս նաեւ արտասահմանում կատարուած աշխատանքները» պէտք էր հայթայթելն ամբողջ հատորի մը նիւթ, գոր գրելու կարելիութենէն զրկուած էր մեր մեծ ուսուցիչը 1928-ին:

Այսօր գիտենք, որ մէկ կողմէ ՀՀ Դեսպանը Ուաշինկթընի մէջ՝ մեծ հեղինակութիւն վայելող Գարեգին Փաստրմաճեան (ՀՅԴ մարտական անունով մեզի ծանօթ Պանջ Օթոմանի յայտնի հերոս Արմէն Գարոն), ՀՅԴ Ամերիկայի Կեդրոնական Կոմիտէն եւ յատկապէս բարեյիշատակ Վահան Զարտաշեանի հիմնած «Ամերիկեան Կոմիտէ Հայաստանի Անկախութեան Համար (American Committee for the Independence of Armenia)» հաստատութիւնը կարելի դէր խաղացին ԱՄՆ-ի Զոնկրէտն ու կառավարութիւնը զօրաշարժի ենթարկելու գործին մէջ: Անոնց դերակատարութիւնը մեծ եղաւ մանաւանդ ԱՄՆ-ի հանրային կարծիքը դարբնելու գործին մէջ:

Սփիւռքը, որ ծնած էր մեր ազգային ողբերգութենէն, յանկարծ գիւտը կ'ընէր իր առաքելութեան: Ինք այժմ պիտի դառնար Հայաստանի անկախ պետականութեան լինելիութեան հզօր գործօնը: Սփիւռքը պիտի տէր կանգնէր իր հայեցողութեան որպէսզի կարենար տէր կանգնիլ այս մեծ առաքելութեան: Դաշնակցութեան կողմէ հետապնդուած Սփիւռքի քաղաքականացման ռազմավարութիւնը, առաջին հերթին, հայրենիքի փրկութեան եւ հայրենիքի հզօրացման ռազմավա-

Շար. 19 14

Բոլոր անոնք, որոնք տուրք տուին Դաշնակցութիւնը Հայաստանի քաղաքական կեանքէն դուրս դնելու հերթական փորձութեան, ամէն օր իրենց նախատեսութեան անհեթեթութեան վկան պիտի դառնան:

Սոսկ Հայաստանի Ազգային ժողովի ընտրութիւններու արդիւնքներուն վրայ կառուցելով իրենց «մարգարէութիւնը»՝ այս ճամբարի վերլուծողներն ու քաղաքագետները արդէն իսկ անդրադարձած պէտք է ըլլան, որ բաւական անտեղեակ են Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան կազմակերպական հնարաւորութիւններէն, անոր կենսունակութենէն, անոր համազգային իւրայատկութենէն, անոր կառոյցի դիմադրականութենէն:

Յամենայնդէպս, Ազգային ժողովի ընտրութիւններու անարտին անմիջապէս յաջորդող օրերուն, Դաշնակցութեան 33-րդ Ընդհանուր ժողովի նախօրեակին, մամուլին մէջ հրապարակուած ամէնօրեայ բազմաթիւ եւ տարաբնույթ ակնարկ-

ները արդէն պէտք է ապացոյց նկատուին այս կազմակերպութեան ուժին եւ ազդեցութեան:

Ընդհանուր ժողովէն ետք, ՀՅԴ Բիւրոյի եւ Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի ցուցաբերած աշխոյժ յարաբերական գործունեութիւնը, Գերագոյն Մարմինին ստեղծած մասնագիտական յանձնախումբերու կողմէ կառավարութեան ծրագիրին քննական վերլուծումները եւ նոյն ծրագիրին՝ անոնց բարելաման ուղղութեամբ կատարուած առաջարկները կը թելադրեն արդէն իսկ մշակուած արտախորհրդարանական նկատելի ներկայութիւն եւ լուրջ քաղաքական դերակատարութիւն ունենալու մշակուած ծրագրի մը առկայութիւնը:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի հետ հանդիպումը, գոյգ վեհափառներուն հետ կատարուած խորհրդակցութիւնները եւ տակաւին նոր՝ խորհրդարանական ընդդիմութեան դրօշ պարզած «Լուսաւոր Հայաստան» կուսակցութեան դեկավարութեան հետ հանդիպումը վաւերական վկայութիւններ են համահայկական օրակարգին մէջ նշանակալի ներդրում ունենալու Դաշնակցութեան կարողութեան:

Այդ կարողութիւնը անելի կը շեշտուի կուսակցութեան սփիւռքեան կառոյցի բոլոր օղակներուն ամէնօրեայ՝ հայապահպանումէն սկսեալ մինչեւ քաղաքական բազմաճակատ գործունեութիւն:

Դաշնակցութեան դերակատարութիւնը նսեմացնելու անպտուղ վարժանքէն հրաժարիլը, մեր համոզումով, միայն կ'օգնէ մեր ժողովուրդին ու պետութեան:

Խմբագրական «Ասպարէզ»ի

Մեծ Պատիվ Զարգացման Կիրակիները

Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցւոյ Մեծ Պահօքի շրջանը սկիզբ կ'առնէ Բուն Բարեկենդանով: Պահօքի օրերուն կը հրաժարինք կենդանական ծագում ունեցող կերակուրներէ եւ աւելին՝ մենք զմեզ հեռու կը պահենք հաճոյքներէ եւ վայելքներէ, կը ձգտինք ինքնաքննութեան, բարեգործութեան, գոջումի եւ ապաշխարութեան, մաքրելու համար մեր հոգիները չար սովորութիւններէ եւ արարքներէ:

Մեծ Պահօքի ընթացքին տեղի կ'ունենան Արեւագալի եւ հսկումի արարողութիւններ:

Մեծ Պահօքը կ'ընդգրկէ վեց կիրակիներ, որոնք կ'առնչուին աստուածաշնչական վեց պատմութիւններու: Այս կարգը սահմանած են Յակոբոս Տեռնեղբայրը (Ա. դար) եւ Կիւրեղ Երուսաղէմացի (Դ. դար): Այդ կիրակիներն են՝ Բուն Բարեկենդան, Արտաքսման, Անառակի, Տնտեսի, Դատարի եւ Գալստեան, որոնցմէ ետք կու գայ Ծաղկազարդի տօնը:

ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆ

Բարեկենդան կը նշանակէ բարի կենդանութիւն, այսինքն՝ աշխարհիկ իմաստով՝ ուրախութիւն, վայելք, իսկ հոգեւոր իմաստը մեզ կը յիշեցնէ դրախտային երանական այն կեանքը, բարի կենդանութիւնը, գոր կ'ապրեն Ադամն ու Եւան, մինչեւ մեղանչումով դրախտէն անոնց վտարումը:

Մինչեւ մեղանչելը մարդը մարմինով անմահ էր: Անոր գագոցողութիւնը անհամեմատ խորք էր, գործողութիւններու կարելիութիւնը՝ աւելի լայն ու ազատ: Ինչպէս մեր եկեղեցական հայրերը կը բացատրեն՝ Նախամարդու հոգին ու մարմինը այնքան նրբօրէն միահիւստուած էին իրարու, որ մարդը, օժտուած ըլլալով այդպիսի աստուածատուր շնորհներով, ամանց որեւէ արգելքի, շղփման մէջ կը մտնէր ո՛չ միայն հրեշտակներու եւ երկնային զօրութիւններու, այլեւ՝ Աստուծոյ հետ:

Երբ մարդը արհամարհեց իր ունեցած ուրախութիւնն ու հետեւեցաւ փորձիչի՝ սատանայի խօսքին, ոչ միայն նոր ձեռքբերումներ չունեցաւ, այլեւ կորսնցուց ինչ որ ունէր: Այդ կորուստը անկում էր իրեն համար: Մարդը փոփոխութիւններ կրեց թէ՛ հոգեպէս, եւ թէ՛ մարմնապէս: Այլեւս ան չունէր հոգեւոր այն նրբագագցողութիւնը, որ իրեն թոյլ կու տար մասնակից ըլլալ երկնային յաւիտենական ուրախութեան: Ան սկսաւ ապրիլ մարմնական, կենդանական կեանքով: Իրականութեան մէջ անկումը միաժամանակ նաեւ մահ էր մարդու համար, քանի որ կորսնցուց այն բարի կենդանութիւնը, որ կը վայելէր դրախտին մէջ:

Ահա բարեկենդանը այս բարի կենդանութիւնն է, որ դրախտին մէջ կը վայելէին Ադամն ու Եւան:

ԱՐՏԱՔՍՄԱՆ ԿԻՐԱԿԻ

Կը խորհրդանշէ Ադամի՝ դրախտէն արտաքսումը: Ադամը եւ Եւան դրախտի երանութեան մէջ երկար չմնացին. իրենց գործած մեղքին պատճառով անոնք դարձան մահկանացու եւ անհնազանդութեան պատճառով արտաքսուեցան ու դատապարտուեցան քրտնաջան աշխատանքով իրենց ամբողջ տարիքը վաստակելու:

Սակայն Յիսուս Զրիստոսի մարդեղութեամբ մարդոց առջեւ վերստին բացուեցաւ դրախտի ճամբան, եւ մարդիկ, գոջումով, ապաշխարութեամբ եւ առաքինի վարքով իրենց մեղքերէն մաքրուելով, վերստին արժանացան դրախտային երանութեան:

ԱՆԱՌԱԿԻ ԿԻՐԱԿԻ

Աւետարանի ընթերցուող առակը կը պատմէ անառակ որդիին մասին (Ղկ 15. 11-32): Այս առակը մարդկութեան կու տայ բարոյական մեծագոյն դաս: Մարդ արարածը իր կեանքի ընթացքին կամայ թէ ակամայ մեղքեր կը գործէ: Սակայն երանելի է այն մարդը, որ կ'ունենայ քաջութիւնը, ինչպէս անառակ որդին, գոջալու եւ իր գործած մեղքերուն համար Աստուծմէ ներողութիւն խնդրելու՝ ըսելով. «Հայր, մեղանչեցի Աստուծոյ եւ քեզի դէմ. այլեւս արժանի չեմ քու որդիդ կոչուելու» (Ղկ 15.21): Հայրը պատրաստ է ներելու գոջացողին եւ գայն արժանի դարձնելու Նախկին փառքին ու պատուին:

ՏՆՏԵՍԻ ԿԻՐԱԿԻ

Աւետարանի ընթերցուող առակը կը պատմէ, թէ ինչպէս մեծահարուստ մը գովասանքներու կ'արժանացնէ իր անիրաւ տնտեսը, որ հնարամտութեամբ կ'օգտագործէ իրեն վստահուած նիւթական կարելիութիւնները՝ կարգաւորելով իր կեանքի հետագայ ընթացքը (Ղկ 16. 1-13): Մենք այս աշխարհին վրայ Աստուծոյ կողմէ նշանակուած ենք տնտես, ուստի անհրաժեշտ է որպէսզայն տնտեսները մեր կարելիութիւնները՝ օգտագործենք զանոնք ո՛չ թէ ի շահ անձնական բարեկեցութեան, այլ՝ ի շահ անանձնական բարիքի, գանազանութեամբ անիրաւ տնտեսն:

Տնտեսի կիրակիէն ետք՝ Մեծ պահօքի քսանչորրորդ օրը, կը կոչուի Միջինը: Միջինը կ'ազդարարէ, որ Մեծ պահօքը հասած է իր կիսուն:

ԴԱՏԱՌՈՐԻ ԿԻՐԱԿԻ

Օրուայ խորհուրդը առնուած է Աւետարանէն (Ղկ 18. 1-8): Մարդ յաճախ կը յայտնուի անիրաւ դատարարի առակի դատարարի դերին մէջ, կը պատահի նաեւ հակառակը, երբ նոյն մարդը հանդէս կու գայ այրի կնոջ փոխարէն: Յիսուս այս առակով ցոյց կու տայ, որ պէտք է նմանիլ այրի կնոջ, որ առանց ձանձրանալու աղօթք մատուցէ Աստուծոյ, յարատեւօրէն հետապնդէ իր դատը՝ այն ակնկալութեամբ եւ վստահութեամբ, որ օր մը կարելի կը դառնայ վերագտնել իր կորսնցուցածը եւ անտեսուած իրաւունքը:

ԳԱՆՏԵԱՆ ԿԻՐԱԿԻ

Գալստեան կիրակիով քրիստոնէական եկեղեցին իր հաւատացեալները կը հրաւիրէ ըմբռնելու Զրիստոսի Երկրորդ գալուստի խորհուրդը: Զրիստոս Իր առաջին գալուստով քանդեց դժոխքի կապանքները եւ բացաւ դրախտի դռները, իսկ Երկրորդ գալուստով պիտի դատէ մեղաւորները եւ արդարները արժանի դարձնէ երկնքի արքայութեան:

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴ

Ծաղկազարդը կը խորհրդանշէ Յիսուսի յաղթական մուտքը Երուսաղէմ: Յիսուս Երուսաղէմի մէջ ժողովուրդին կողմէ ընդունուեցաւ խանդավառութեամբ, ձիթենիի եւ արմաւենիի ճիւղերով: Հաւատացեալները իրենց գգեստները փռեցին ճանապարհին, աղաղակելով. «Ովսաննա՛, օրհնեա՛լ ըլլայ ան, որ կու գայ Տիրոջ անունով»:

Ծաղկազարդի օրը եկեղեցիները կը գարդարուին ուռնիի եւ ձիթենիի ճիւղերով: Առաւօտեան կը կատարուի ժամերգութիւն եւ Անդաստանի կարգ, որմէ ետք օրհնուած ճիւղերը կը բաժնուին հաւատացեալ ժողովուրդին: Երեկոյեան կը կատարուի դռնբացքի արարողութիւն, որուն ընթացքին «Բաց մեզ, Տէր գոյուն ողորմութեան» շարականի երգեցողութեամբ կը բացուին եկեղեցիներու խորաններուն վարագոյրները խորհրդը:

Ակնարկ

«ԲԱՈՍ»Ը ՆՈՐ ՀՈՐԻՉՈՆՆԵՐ ԿԸ ԲԱՆԱՅ

Դայար Գոսազեան-Նանարեան

Քանի մը շաբաթ առաջ, Հայաստանի հանրային պատկերասփիւռի «Առաջին Ալիք» կայանէն Ալեքսանդր Շիրվանզադէի յայտնի վեպին՝ «Բաոս»ին ֆիլմաշարի ցուցադրումին մեկնարկը կատարուեցաւ: Վեպը լոյս տեսած է 1898-ին: Հեղինակը՝ Շիրվանզադէ, իր վիպագրութեամբ կ'արտացոլացնէ Պաքուի հասարակական կեանքը 19-րդ դարու վերջաւորութեան ու կը ներկայացնէ այդ ժամանակուան մարդկային-ընկերային հարցերը: Ֆիլմաշարը իր դիտողներուն 21-րդ դար, Երեւան կը տեղափոխէ ու կը տեսնենք, թէ վեպը ֆիլմաշարի վերածող հեղինակները ինչպիսի՞ ճարտարութեամբ կը յաջողին ժամանակակից ու հարազատ դարձնել ներկայացումը:

Գնահատելի ու ողջունելի է Հայաստանի հանրային պատկերասփիւռի «Առաջին Ալիք»ին այս նախաձեռնութիւնը: Կայանի դիմատետրի էջին վրայ «Բաոս»ի մասին յայտարարութիւններուն ներքեւ գրուած մեկնաբանութիւններուն մեծ մասը դրական է: Հայ հասարակութեան պահանջները յստակ են: Շատեր կը խնդրեն ու կը պահանջեն, որ աւելի դրականոր ու իմաստալից ծրագրեր ցուցադրուին:

Որախոսութեամբ իմացայ, որ «Առաջին Ալիք»ը իր նոր եթերաշրջանին ծրագիր ունի հայ գրականութեան դասական գործերը ֆիլմաշարերու վերածելու: Անհրաժեշտ է, որ որակաւոր ու ժամանակակից շարժանկարներ պատրաստուին հայ գրողներու գործերուն հիման վրայ, որպէսզի ժողովուրդը, յատկապէս երիտասարդութիւնը, աւելի հետաքրքրուի հայ գրականութեամբ ու աւելի մօտէն ծանօթանայ անոր:

Աւելին. պիտի ուզէի արեւելահայերէն գործերուն կողքին տեսնել նաեւ արեւմտահայերէն ստեղծագործութիւններու հիման վրայ պատրաստուած ու արեւմտահայերէնով ներկայացուած ֆիլմաշարեր: Այս արդիւնաւետ միջոց մըն է՝

ոչ միայն պահպանելու արեւմտահայերէնը, այլ նաեւ սփիւռքահայ համայնքներու կազմակերպութիւններուն ու անոնց նախաձեռնութիւններուն կողքին, Հայաստանի պետական եւ մշակութային կառույցներուն կողմէ եւս արեւմտահայերէնի բարգաւաճման ու պահպանման կարեւորութիւնը շեշտադրելու եւ այս ուղղութեամբ գործնական քայլերու նախաձեռնելու:

Երկրի մը մէջ գործող լրատուամիջոցները եւ մամուլը իրենց որոշակի ազդեցութիւնը կ'ունենան երկրի մշակոյթին ու ժողովուրդին վրայ, մասնաւոր այս դարուս, երբ իւրաքանչիւր անհատ ձեռքը հեռաձայն կայ ու ան տեսաբար կապուած է հասարակական ցանցերուն: Պատկերասփիւռի կայանները իրենց ծրագրերով կը սնուցանեն ու կը դաստիարակեն հայ հասարակութիւնը: Հետեւաբար շատ կարեւոր է, որ այս ֆիլմաշարերն ու ծրագրերը արժեք ընծայեն ժողովուրդին դաստիարակման ու մշակոյթի գարգացման: Ցանկալի է, որ անոնք մասնաւորաբար հայկական մշակոյթը, գրական ու պատմական մեր արժեքները ներկայացնեն ու քաջալերեն: Իսկապէս հաճելի է դիտել հայաստանեան սորօրիակ ֆիլմաշարի մը արտադրութիւնը, փոխանակ գերին դառնալու հայերէնով ձայնագրուած օտար մշակոյթներու անորակ վերարտադրութեանց:

ՄԵԾ ՆԱՅՐԻԿԸ

Գեորգ Զակոբեան

Դրամահաւաքի աշխատանքները շարունակուեցան եւ հետագային առաջին փոխանցուած գումարին եռապատիկին կամ քառապատիկին չափ նուիրատուութիւններ եւս գոյացան ու տեղ հասան: Չէնիթ այս միջոցին կը նկատէր, որ սուրիահայութիւնը օժանդակելու համազային զօրաշարժի արշաւները գրեթէ ամէն տեղ հայկական օղակներու մէջ կը մնային: Շատ քիչ օտար մարդասիրական կազմակերպութիւններ, ոչ-կառավարական հաստատութիւններ եւ միջազգային

կը յիշէ, թէ որքան դժուար կ'ըլլար Զալէպի մէջ մշակութային ձեռնարկի մը համար տոմս վաճառելը, եթէ տոմսին գումարը ըսենք 2-3 տոլարը անցներ: «Մշակութային-հոգեւոր սնունդին առօրեայ կերութումին չափ կարելորութիւն տալը, ցաւ ի սիրտ, համոզումի եւ ապրելակերպի չէ վերածուած շատերուս մօտ», կը մտածէր ան:

Ինչեւէ, ելոյթին օրը ոգեւորութեամբ սրահ կը հասնի, տեղը կը գրաւէ, նախ կը գնէ հանդիսատեսները: Սրահը ամբողջութեամբ լե-

կազմակերպութիւններ (որոնք արդէն իսկ լծուած էին այս գործին) ներառելու աշխատանք կը տարուէր: Կրկին «մենք մեր իւրով տապկուելու» փորձ կը կատարուէր:

Հասկնալի է, օտար կազմակերպութիւններու հետ բանակցիլը, համոզելը, որ իրենց մարդասիրական օժանդակութիւնը յատուկ այս կամ այն խումբին յատկացուի, դժուար գործ է, բայց անկարելի չէ: Աւելին. ե՛ւ մարդասիրական, ե՛ւ մշակութային ոլորտներուն մէջ, միայն հայկական օղակներէն օգտուելու, հայերուն համար, հայերուն կողմէ եւ հայերուն ներդրումով կազմակերպուած ձեռնարկներուն երեւոյթը նոր չէ, սակայն ժամանակը հասունցած է, որ ավելի մեծ թիւով օտարներ ներգրաւուին այս գործընթացներուն մէջ:

Այս միջոցին էր, որ յայտարարութիւն մը տարածուեցաւ: Լոնտոնի նշանաւոր Barbican Center համերգային սրահին մէջ Ջիւան Գասպարեանն ու իրանցի Զուսէյն Ալիզատէն ելոյթ պիտի ունենան: Չէնիթ ուրախ էր, որ վերջապէս ո՛չ հայերու կողմէ, ո՛չ միայն հայերու համար, այլ՝ հայկական մշակոյթը ներկայացնող ծրագիր մը կը կազմակերպուի Լոնտոնի նման բազմամշակութային քաղաքի մը մէջ: Շուտով, աժան գինով, սրահին երրորդ յարկի ամենէն ետեւի շարքերուն յատուկ տոմս մը ապահովեց: Barbican-ին կազմակերպած գրեթէ բոլոր ձեռնարկներուն տոմսերը շուտով կը սպառին: Անոր համար ալ տոմսերը առցանց եւ շատ արագ պէտք է ապահովել: Պէտք է ըսել նաեւ, որ Լոնտոնի մէջ նման հանդիսութիւններու տոմսերուն սակը երբեմն մէկ անձի համար մէկ-երկու շաբթուան կերակրածախսի գումարին կը համապատասխանէ, սակայն մարդիկ վարժուած են իրենց մշակութային-հոգեւոր սնունդին համար ալ գումար ծախսել...: Ու ան

ցուն է, քանի մը ծանօթ հայ դեմքերու կը հանդիպի, սակայն հանդիսատեսներուն մեծամասնութիւնը իրանցիներ եւ տեղացի անգլիացիներ են: Չէնիթ կ'ուրախանայ. աշխարհահռչակ տուտուկահար, մեր ծիրանափողը համաշխարհային ֆիլմերու մէջ եւ բեմերու վրայ իրենց լեզուով Ջիւանը լսելու համար միայն հայերը չեն եկած, օտարներու ստուար ներկայութիւն մըն ալ կայ:

- Ջիւանի նման քակի՞ աշխարհահռչակ, կենդանի արուեստագետ ունի՞նք, - կը մտմտայ Չէնիթ, - Ազնաւուր, Շէյր, Յասմիկ Պապեան, Արա Կիւլեր, Սերժ Թանկեան, Ատոմ Էկոյեան: Անուններուն շարքը տասի չի կրնար հասցնել ուղեղին մէջ... ու այդ մտամարդ անքը կ'ընդհատուի ելոյթին մեկնարկով:

Սկիզբը Զուսէյն Ալիզատէն եւ տողոցմէ ու աղջիկներէ բաղկացած իր նուագախումբը ելոյթ կ'ունենան, երկրորդ բաժինով Ջիւանին կը հրաւիրեն: Ջիւան տուտուկը ձեռքին, հայկական տարագ հագած կը միանայ իրանական տոմսիկ տարագներ հագած նուագախումբին ու անոնց ճիշդ մէջտեղը կը նստի: Միասին կը սկսին նուագել: Օ՛հ, որքան առեղծուածային է տուտուկին ձայնը, խոր է, մեր ցաւերուն ու յոյսերուն չափ խոր: Յետոյ կ'երգեն, միասին կ'երգեն: Առաջին անգամ ըլլալով Չէնիթ մեծ վարպետին երգելը կը լսէ: Յայտնի է, որ տարիքով յառաջացած է արդէն, ձայնին մէջ խորհրդաւոր տարեցի ելեւէջներ կան: Ապա ան խօսք կ'առնէ: Խօսքին մէջ բեմ կը հրաւիրէ իր գործընկերները, որպէսզի միասին շարունակեն ելոյթը: Երեք տղաք բեմ կը բարձրանան: «Այս Թոմսիկս է», կ'ըսէ ու ձեռքով երեքէն ամենէն երիտասարդը ցոյց կու տայ: Ան բեմը կը տրամադրէ թորան, որ նոյնքան ճարտարութեամբ եւ յուզականութեամբ

Շար. Էջ 14 ➤

ԲՆՈՒԹԵԱՆ ԴԵՏԵՐՈՎ -5-

Լարա Արցիս

Կրակէն, օդէն, ջուրէն ետք կը ներկայացնենք վերջին տարրը՝ հողը: Հայրենասիրական քերթուածներու հարագատ տարրն է, մեր միտքն ու հոգին կազմաւորող արտն ու մեր պապերու անցեալի փառքին ապաստանը:

Գրականութեան մէջ հողը յաճախ կը նոյնանայ Աստուածամօր հետ, որպէս ծննդաբերող կամ պտղատու ու բարիք սերմանող տարր: Ան մայրն է երկրագունդին, բոյսերուն եւ կենդանիներուն:

Քերթուածներու մէջ, լքուած հողը իր պանդուխտ գաւակներուն խաղաղ օրերուն վայելած բարիքը կը յիշեցնէ... գութանի երգերը, ինձորի բերրի դաշտերը, խաղողի հնձանները եւ այլն:

Հողին ուժը հերոսներուն կեանքը լիարժէք յարթանակով կը պանծացնէ: Փաստոս Բիւզանդին գրի առած աստուածաբանութեան մէջ, օրինակ, հողին ուժը պարզ ու յստակ ձեւով կ'արտացոլայ: Արշակ Բ. Թագաւոր կ'ըմբոստանայ, կը սպառնայ եւ ազատ ու համարձակ կը դառնայ, երբ ոտքը կը դնէ Պարսից Շապուհ արքային Հայաստանէն բերած հայկական հողին վրայ:

Ազգին կենսունակութիւն տուող այս մասունքը այլազան տրամադրութիւններու տակ կը ներկայացնէ Դանիէլ Վարուժանի իր «Կարմիր Հողը» քերթուածով: «Բոսոր» հողը դիտելով, դէպի անցեալ վերադառնալով, «հիւլէ» մը կը տեսնէ անոր մէջ Հայկէն, Արամէն, Անանիայէն: Հայ ազգի հերոսներն ու գիտնականները մարմին կ'առնեն «բուռ մը հող»էն: Վարուժան յղեկուած լեզուով, գունագեղ գագցումներու երանգներով կ'արձանագրէ հայրենիքէն բերուած, «գրասեղանին վրայ» դրուած հայրենի հողին առթած ներշնչանքը:

*«Գրասեղանիս վրայ, սա
Սկաւառակին մէջ բուռ մ'հող, բերուած հոն
Հայրենիքի դաշտերէն:
Նուր է ան. - գայն ինձ ձօնողը կարծեց
Սիրտն է տրուած, առանց երբեք գիտնալու
Թէ կու տար իր պապերունն ալ միասին»:*

Հողագործին համար հողը մայրուղին է աշխատանքին, վար ու ցանքին: Գիւղացիին օրինուած աշխատանքէն կը ծնին հոռովելներ:

Գիւղացին աշխատանքի պահուն իր հոգւոյն մէջ գոյացած բացը կը լեցնէր հոռովելներ երգելով: Աղքատութիւնը զինք յուսալքումի ու դատարկութեան չէր առաջնորդէր: Մարմնական աշխատանքին կողքին, ան մտքի աշխատանք ալ կը տանէր: Օգտաւէտ գործունեութիւնը թէ՛ հոգեկան գոհունակութիւն կը պատճառէր գեղջուկին, թէ՛ ալ հայկական բանահիւսութիւնը կը հարստացնէր անոր երգերով:

Հողակոյտը կեանքի վերջին հանգրուանն է նաեւ: Ամենայն Հայոց Բանաստեղծ Յովհաննէս Թումանեան իր քառյակներէն մեկուն մէջ մահուան գաղափարն ու հողին ուժը իրարու միահիւսելով կեանքի մասին իր խոհերէն փունջ մը կ'արտաբերէ:

*«Ե՛տ չեկա՛ւ...
Գնա՛ց, գնա՛ց, ետ չեկաւ
Անկուշտ մահին, սեւ հողին
Գերի մնաց, ե՛տ չեկաւ»:*

Թումանեանի քառյակին գաղափարը խորթ չի թուիր: Հանրածանօթ գագցումներու շղարշին տակ յստակ է ան, սեղմ ու պարզ:

Փաստօրէն բնութեան չորս տարրերը գրականութեան անդաստանին մէջ գանազան նրբերանգներով կը ներկայանան ու կը պարզեն գրագետին մտաւոր գարգացումը, խառնուածքը, ճաշակը եւ աշխարհայեացքը:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Բերիոյ Հայոց Թեմի Ազգ. Երեսփոխանական Ժողովի լրացուցիչ ընտրութիւնները տեղի պիտի ունենան Հալէպի մէջ 17 Մարտ 2019, Կիրակի առաւօտեան ժամը 9:00-14:00:

- Ընտրական կեդրոններն են՝
- 1. - Ս. Աստուածածին եկեղեցի
- 2. - Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցի

Բերիոյ Հայոց Թեմի Ազգ. Խառն Ժողովի համապատասխան որոշումով, ներկայ իրավիճակներէն եւ տնտեսական պայմաններէն մեկնած, ընտրութեան մասնակցութեան իրաւունք պիտի ունենան 2010-ի լրացուցիչ ընտրութիւններու մասնակցութեան համար տուրք վճարած մեր համայնքի բոլոր գաւակները, որոնք ամբողջացուցած են 18 տարիքը:

Կը հրաւիրենք մեր համայնքի բոլոր գաւակները մասնակից դառնալու սահմանադրական այս պարտականութեան իրականացման:

ԴԻՄ
ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ԵՐԿՐԱՏՐԱՆՔ

Շողիկ Ազարիկեան-Աղամեան

Սուրիոյ պատերազմը չէր նախատեսուած ոչ մէկուս կողմէն: Մինչեւ այդ, սուրիահայերը իրենց աշխատասիրութեամբ եւ յարատեւ ջանքերով կրցած էին բարուք կեանք մը ապահովել իրենց ընտանիքներուն:

Բայց ո՞վ մարգարեանար ու առաջըր առնելու համար նախագագուշական քայլի ձեռնարկեր: Յասաւ անողոք պատերազմը չխնայելով ո՛չ մեծը, ո՛չ պզտիկը, ո՛չ հարուստը եւ ոչ ալ աղքատը: Ան իր ծանր թաթով անդարմանելի վերջ մը բացաւ խաղաղ բնակչութեան սրտին մէջ:

Այդ դժնդակ օրերուն, մարդիկ իրենց պատեանէն դուրս կու գային ի տես օրական ցնցումներուն եւ իրենց ապրած ահին, անգիտակցաբար թէ գիտակցաբար որոշում կը գոյացնէին լքելու դժոխքի վերածուած իրենց երբեմնի ծաղկուն քաղաքը՝ ուղղուելով դեպի անյայտ վայրեր:

Այդ օրերուն մարդասիրական կազմակերպութիւնները աշխոյժ գործի լծուած էին, անոնց միացած էին տասնեակ մը երկիրներ, որոնք սկզբնական շրջանին գրկաբաց ընդունեցին գաղթականներ՝ պատերազմի ճիւղներէն փախչիլ ուզող մարդոց ապաստան տալու համար:

Անշուշտ Զանատան ալ այդ երկիրներուն ցանկին վրայ առաջնային տեղ կը գրուէր, ուստի տասնեակ հազարաւոր հայեր դիմեցին իրենց ծանօթ, բարեկամ, ազգականներուն, որպէսզի անոնց երաշխաւորութեամբ հասնիլ կարենային հոն, որուն մասին լսած էին միայն:

Այս թուականէն ճիշդ չորս տարի առաջ դեպի Զանատա հոսքը սկսաւ: Պետութիւնը մէկ կողմէն, բարեսիրական միութիւն-կազմակերպութիւնները միւս կողմէն կը փորձէին ամեն ձեւով օգտակար դառնալ ու նեցուկ կանգնիլ նորեկներուն:

Զանատայի հայ գաղութն ալ իր կարելիութեան սահմաններուն մէջ փորձեց ծառայել այս նպատակին: Ան երբեք ջանք չխնայեց օգնութեան ձեռք երկարելու իր հայրենակիցներուն:

Բնականաբար նորեկները սկզբնական շրջանին բազմապիսի ցուցմունքներու կարիքը ունէին: Երբ անոնք ժամանակի ընթացքին հոգեպէս խաղաղեցան, ուզեցին վերադառնալ իրենց առօրեային ու հին ցաւերն ու տառապանքը մէկ կողմ նետելով անցան աշխատանքի: Ծաւտեր մէկ շաբաթուան մէջ կրցան տուն վարձել ու աշխատանքի լծուիլ, ուրիշներ կարճ ժամանակ մը ետք որոշեցին տեղւոյն վկայականը ձեռք ձգել՝ կրթական տարբեր հաստատութիւններ յաճախելով:

Բարեբախտաբար Զանատայի Ազգ. Վարչութիւնը խոհեմ քայլի դիմելով Ս. Յակոբ Ազգ. վարժարանէն ներս ձրիաբար ընդունեց սուրիահայերը ու պետութեան հետ համա-

գործակցաբար յատուկ դասարաններ բացաւ՝ ընտելացնելու համար աշակերտները այս նոր կարգավիճակին: Կրկանք ըսել, որ գաղութը իսկական մօր մը դերը կատարեց:

Կիրակի օրերը եկեղեցին յաւելեալ հաւատացեալներով լեցուցաւ: Ծաբթուան ընթացքին յատուկ օր մը յատկացուցաւ սուրիահայերը համախմբելու: Անոնք իրարու մօտ գալով, իրարու խորհուրդներ տալով կը մխիթարուէին: Միութենական

կեանքն ալ, բնականաբար, անմասն չմնաց այս բոլորէն: Ծնողները փութացին իրենց գաւազները յանձնել միութիւններուն՝ արծանագրելով զանոնք սկաւտութեան, մարզական խումբերուն, երգչախումբի, պատանեկան շարքերուն եւ այլն...:

Իրականութեան մէջ, բնիկ հալէպցիներ բազմիցս խոստովանեցան, որ շատ կը ցաւին, թէ ահաւոր էր Սուրիոյ մէջ պատահածը, սակայն «ամեն չարիքի մէջ բարիք կայ» ժողովրդային առածէն մեկնելով վստահեցուցին, որ սուրիահայերը այստեղ հաստատուելով նոր շունչ պիտի տան քանատահայ գաղութին:

Այս թոհուրոսին մէջ, տակաւին թեր եւ դեմ կարծիքներ կը հնչէին Սուրիան լքելու եւ կամ տոկալով հոն մնալու գաղափարին շուրջ:

Արդար ըլլալու համար նախ պետք է ըսել, որ աշխարհի որեւէ անկիւն, ուր մարդ արարածը կրնայ բնակիլ, ունի իր դրական եւ ժխտական կողմերը: Այս պարագային կըրնանք ըսել, որ Զանատան մարդու իրաւունքներու պաշտպանութեան ռահվիրաներէն մին է, որովհետեւ ան խտրութիւն չի դնէր գոյնի, կրօնքի եւ ազգութեան միջեւ: Երբ անձը քանատական անձագիր կը կրէ, լիիրաւ քաղաքացի է:

Միեւնոյն ժամանակ անհերքելի իրողութիւն է բժշկական ծառայութեան անբաւարարութիւնը: Նորեկներ, տեղացիներ նոյնիսկ, կը մտածեն, թէ այսքան զարգացած երկրին մը մէջ ապրելով հանդերձ, ինչո՞ւ երբ մէկը առողջական հարց կրնայ ունենալ երկար ժամանակ ետք միայն մասնագէտ բժիշկ մը տեսնել, անոր հսկողութեան տակ մնալ ու ինամբ ստանալ: Յաւալին այն է, որ բոլորը կը տառապին առողջապահական ծառայութեան թերութիւններէն, անոր ոչ ճկուն օրէնքներէն, սակայն ոչ մէ-

կը կը համարձակի այդ ուղղութեամբ բարեփոխում կատարել ու բժշկական կեդրոններուն մէջ տեսաբար կը յառաջանան երկար ու անվերջանալի հերթեր...:

Այլ առումով, փոքրիկները անհոգ մանկութիւն մը կ'ապրին այստեղ, որովհետեւ պետութիւնը յատուկ խնամք կը տածէ անոնց հանդէպ եւ առաջնային կը համարէ անոնց իրաւունքներուն պահպանումը: Օրինակ՝ խստիւ արգիլուած է ինքնաշարժին մէջ առանց ապահովութեան ամրակներուն պահել երեխան, իսկ երբ դպրոցական ինքնաշարժը կանգ առնէ փողոցին կեդրոնը, բոլորը անխտիր պարտաւոր են որոշ հեռաւորութիւն մը պահելով կանգնիլ, քարանալու աստիճան, ապա թէ ոչ՝ երթելու կողմէն ուստի-

ւոյթը, սակայն, ողջունելի ըլլալուն կողքին, մտահոգութեան դուռ ալ բացած է, որովհետեւ շատեր պարտադրելով իրենց կամքը, հին ժամանակներու նման պարտաւոր չեն զգար պատշաճութեան մէջ մնալ ու յարգել ընկերային կեանքի անգիր օրէնքները...:

Այդուհանդերձ յուսալի երեւոյթները գերագանցող են միշտ: Ահաւասիկ ակնատեսը կ'ըլլանք հալէպահայ երիտասարդուհիի մը իրագործած մէկ գիւտին, որուն արծագանգը լսելի կը դառնայ Զանատայի ողջ տարածքին: Ուրախանալով մէկտեղ հարց կու տանք մեզի... արդեօք եթէ այս աղջնակը Յալէպ մնացած ըլլար, պիտի կարենա՞ր մտքին թռիչք տալով այս գիւտը կատարել...:

Այս մտորումներով տարուած կը հաւատամ, սակայն, որ օտար միջավայրի մէջ բոլորս յուզող միակ կէտը յարմար գործ գտնելը կը մնայ: Դժբախտաբար Զանատան անբեկանելի օրէնքներ հաստատած է այս ուղղութեամբ: Բարձրագոյն ուսում ստացած անհատը պարտաւոր է անգամ մը եւս յանձնել քննութիւն, որմէ ետք միայն իրաւունք կ'ունենայ գործ փնտռելու: Յաւալին այն է, որ հալէպահայերուն մեծամասնութիւնը նախապէս ունեցած է ընդհանրապէս հորմէ ժամանագուած իր սեփական գործը, ու հիմա հոգեկան մեծ տագնապ ապրելով կը պարտաւորուի ենթարկուիլ ուրիշին ու կատարել անոր ցուցմունքները, նոյնիսկ եթէ իր կարողութիւնները գերազանցեն այդ բոլորը...:

Մի՞ գարմանաք եթէ ըսեմ, որ մօտաւորապէս չորս տարի ետք, մեզմէ շատեր տակաւին վերջնական որոշում չեն գոյացուցած Զանատա հաստատուելու առումով: Վստահաբար անոնք իրաքանչիւր օր կը մտաբերեն երբեմնի ծաղկուն Յալէպը, իրենց առօրեայ յուշերը, այդ յուշերը փայփայելով, որպէս միակ մխիթարանք ու հոգեկան գոհունակութիւն, կը խաչա-կնքեն իրենց դէմքը եւ դուրս կու գան միակողմանի պայքար մղելու նոր միջավայրին մէջ...:

Ժողովրդային առածը կ'ըսէ. «Թմբուկին ձայնը հեռուէն անոյշ կը հնչէ»:

Սոնթալ, Մարտ 2019

Հ. Բ. Ը. Մ. Հ. Ե. Ը. ՀԱՍԷՊԻ Պ. Ա. Գ. ԱՄԵԱՆ Թ. ԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲԸ ԿԸ ՆԵՐԿԱԹԱՅՆԷ՝

ԾԵՐՈՒՆԻՆ ԵՒ ԼԵՈՒԸ

Հեղինակ եւ Բեմադրիչ՝ ՎԱՉԷ ԱՏՐՈՒՆԻ

Տեղի կ'ունենայ 24 Փետրուար, եւ 2-3-9-10 Մարտ 2019-ին, Երեկոյան ժամը 8:00-ին, Հ. Բ. Ը. Միութեան «Գ. Յ. Նազարեան» սրահին մէջ:

Աշակերտական Անկին

ՄԷՐ ԻՄ

ժեղի Փիլաճենտ

Կը սիրեմ քեզ, սէ՛ր իմ անգին,
 Ինչպէս վարդ մը, որ փուշ չունի,
 Չկամ, չկամ առանց քեզի,
 Դուն բուրաւետ, սէ՛ր իմ անգին:

Լուռ ես եթէ՛ աչքերուդ մէջ
 Հոգիդ կ'երգէ, անբառ, բարի,
 Զեզ կ'ունկնդրեմ սիրով անվերջ,
 Զեզմով կեանքս երգով կ'ապրի:

Մինչ կը ժպտիս, նայուածքդ հուր,
 Չիս կը գերե գորովալի,
 Երբ մօտս ես չեմ ըսեր, ո՞ւր
 Կեանքդ գիս պիտի տանի:

*Քեսապի Ազգ. Ուսումնասիրաց Միացեալ ճեմարան
 ԺԱ. ԿԱՐԳ*

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՕՐՈՒԱՆ ՄԸ ՍԿԻՉԲԸ

Լիլիթ Ժամկոչեան

Ահաւասիկ երկուշաբթի է, շաբթուան առաջին եւ ամենէն դանդաղ ընթացող օրը: Ժամը 7:45-ին բոլոր աշակերտները դպրոցի բակն են, շարքով դասարան պիտի բարձրանան: Բոլորին դեմքը յոգնած եւ մելամաղձոտ է, ինձմէ քանի մը քայլ անդին ընկերներս բարձրաձայն գանգատիլ կը սկսին.

- Օ՛Ֆ... Լորէն դպրոց եկանք, չեմ հասկնար, թէ ինչո՞ւ պետք է դպրոց ըլլար այս աշխարհին վրայ, - կը տրտնջայ մէկը:

- Չեմ գիտեր... կ'երեւի չարչարանքի ձեւ մըն է ասիկա, ինչո՞ւ համար է դպրոցը, երբ համացանցը մեր անբաժան ընկերն է, - վրայ կը հասնի երկրորդը:

- Չի բաւեր դպրոցին ու դասերուն չարչարանքը, կանուխ արթննալն ալ այլ հարց... - կ'աւելցնէ ուրիշ մը:

- Լա՛ւ, ընկերներ, այդքան ալ վատ չէ, մենք հոս միայն չենք սորվիր: Կը գրուցենք, կը խնդանք եւ ուսուցիչները կը բարկացնենք... ասիկա քի՞չ բան կը կարծեք, - հեգնանքով մը մթնոլորտը բարելաւել կը փորձէ դասընկերուհիներս մէկը:

- Հիմա մեր դպրոց գալը այսպիսի խեղկատակութիւններու համա՞ր է ինչու, - կը դժգոհի ուրիշ մը:

- Անշո՛ւշտ ոչ... բուն պատճառը ծնողքիս պարտադրանքն է, - աչքերը շփելով կը մրթմրթայ ուրիշ մը:

Մօտեցայ ընկերներուս ու կարգի հրաւիրելով գիրենք ըսի.

- Ո՛չ, ընկերներ, սխալ կը մտածեք: Դպրոցը մեր երկրորդ տունն է: Հոս գիտելիքներ կ'ամբարենք, մեր մայրենին կը սորվիք, ազգային դաստիարակութիւն կը ստանանք: Այո՛, դասերը դժուար են, բայց այս բոլորը ի նպաստ մեզի է, չէ՞:

Խօսքս չամբողջացած գանգը կը ինչէ ու կը սկսի մեր դպրոցական հաճելի օրերէն մէկը:

Գանգատները կ'անհետանան եւ իւրաքանչիւրը լրջութեամբ կը հետեւի դասերուն:

*Թ. Կարգ
Ազգ. Զարեմ Եփիէ ճեմարան*

ՏԵՂԱԿԱՆ ՀՈՒԿԱՅԻՆ ՄԷՋ ՈՍԿԻՆ ՎԱՃԱՌՄԱՆ ՔԱՆԱԿԸ ԱԶԴԵՅՈՒԹԻՒՆ ՉԻ ԹՈՂՈՒՐ ԱՆՈՐ ԳԻՆԻՆ ՏԱՏԱՆՄԱՆ ՎՐԱՅ

Սուրիական-Հայաստանեան Գործարար Խորհուրդի նախագահ Լեւոն Չաքի Ետալեան սուրիական «Ալ Ուաթան» թերթի թղթակիցին հետ հարցազրոյցի մը ընթացքին խօսեցաւ տեղական շուկային մէջ վաճառուած ոսկիի քանակին եւ անոր գինի տատնումին մասին: Ան դիտել տուաւ, որ ոսկիի գինին բարձրացումը քանի մը պատճառներու կը վերագրուի: Առաջինը՝ Չինաստանի մէջ յիշատակուող Ամանորն ու անոր ազդեցութիւնն է, երկրորդը՝ համաշխարհային դրամատուններուն «Դեղին Պղինձ»-ով փոխանակումներ կատարելու նորովի գործելանոցը, որպէս ապահով միջոց տոլարի արժեքին տատանումին, ինչպէս նաեւ ԱՄՆ-ի գերապետութիւններու տնտեսութեան դեմ մղած միջազգային առետրական պատերազմին ի տես:

Ետալեան ըսաւ, որ սուրիական շուկայէն ներս ոսկիի սպառման աճը՝ սուրիական լիրային փոխարժեքին տատանումին հետեւանքով, ջընջին ազդեցութիւն կը թողու անոր գինի բարձրացման վրայ, աւելցնելով, որ ներկայիս 21 քարադ ոսկիին մէկ կրամը կ'արժէ 18.600 ս.ո.:

Ետալեան դիտել տուաւ, որ տեղական ոսկիի գինի բարձրացման հիմնական պատճառը համաշխարհային սակարանէն ներս ունկիի (ՕՆՁ) գինի բարձրացումն է, որ միշտական երեւոյթ է Փետրուար եւ Մարտ ամիսներուն ընթացքին, յատկապէս չինական Ամանորի նախօրէին, որովհետեւ այդ օրերուն 1,5 միլիարդ հաշուող չինացիները յարակից պետութիւններուն հետ տասնեակ կամ նոյնիսկ հարիւրաւոր թոններով ոսկի

Այս տօնակատարութիւնները կը շարունակուին Չինաստանի, Թայուանի, Թայլանտի, Սինկափորի, Վիետնամի եւ ողջ Ծայրագոյն Արեւելքի երկիրներու մէջ, 15 օրուան տնտեսութեամբ:

Չաքի հաստատեց, որ վերջին տարիներուն ոսկին կարելորագոյն եւ ապահովագոյն փոխանակման միջոցը դարձած է պետութիւններուն, համաշխարհային ընկերութիւններուն եւ առետրականներուն համար, մանաւանդ, որ վերջերս ամերիկեան անարդար օրէնքներուն հետեւանքով սահմանափակուած են պետութիւններու միջեւ առեւ-

տրական փոխանակումները: Երեւոյթ մը, որ ազդած է համաշխարհային առետրական շարժումին վրայ եւ վերջինս երկրորդ պատճառը հանդիսացած համաշխարհային մակարդակով ոսկիի գինին բարձրացումին: Սուրիական մակարդակի վրայ, ոսկիին գինին բարձրացումը ազդուած է եւ անոր միջազգային գինի բարձրացումէն, Ե՛ւ տեղական շուկային մէջ ամերիկեան տոլարին դիմաց սուրիական լիրային անկումէն: Վերջինիս փոխանակման գինը ամերիկեան տոլարին դիմաց հասած է մինչեւ 530 ս.ո.-ի: Չաքի դիտել տուաւ, որ Սիրիոյ կամ այլ տօ-

ներու առիթով ոսկիի մանր առետուրը մեծ ազդեցութիւն չի թողուր տեղական շուկայէն ներս անոր գինին բարձրացման վրայ:

Ե գրափակելով Ետալեան ըսաւ, որ այս օրերուն, յատկապէս, տեղական դրամատուններուն, եւրոպական կեդրոնական դրամատուններուն եւ Ծայրագոյն Արեւելքի պետութիւններուն կողմէ ոսկիի պահանջը աճ

կը փոխանակեն որպէս նուէր, ինչ որ հիմնական ազդեցութիւն կը թողու համաշխարհային տարողութեամբ ոսկիի գինի բարձրացման վրայ: Չաքի աւելցուց, որ չինական Ամանորը (կամ Գարնան տօնը) յստակ թուական չունի, սակայն տվորաբար կը յիշատակուի Յունուարէն Մարտ ամիսներու ընթացքին:

արձանագրած է ԱՄՆ-ի տնտեսական որոշումներուն եւ դրամանիշներու փոխարժեքին մշտական տատանումին հետեւանքով: Այս պատճառով դրամատունները հարիւրաւոր թոններով ոսկի գնած են՝ իրենց սեփական ներդրումներուն ոլորտը պաշտպանուած պահելու համար:

ՄԻՋՎԱՐԺԱՐԱՆԱՅԻՆ...

Մկրտչի Էջ 1

Հանդիսությունը սկսաւ Հայաստանի Հանրապետութեան օրհներգով, ապա ներկաները մեկ վայրկեան յոտնկայս յարգեցին մեր բիրաւոր նահատակներուն յիշատակը: Այնուհետեւ «East Of Byzantium Teaser» անունով Վարդանանքին նուիրուած շարժանկարէն բաժին մը ցուցադրուեցաւ: Հայ Աւետարանական Բեթել Երկրորդական վարժարանի աշակերտներէն Չոհրապ Միւրեգեանն ու Աննա Մարիա Նալպաստեան բացման խօսքով հանդէս եկան: Անոնք ներկաները ողջունելէ ետք, վեր առին Վարդանանք հերոսամարտի միասնութեան եւ հայրենասիրութեան ոգին, որ սոյն համախմբումին խթանը հանդիսացաւ:

Վարժարանիս առաջարկութեամբ հանդիսութեան գեղարուեստական յայտագիրին իրենց մասնակցութիւնը բերին հալէպահայ բոլոր վարժարանները: Հայ Աւետարանական Բեթել Երկրորդական վարժարանի աշակերտները յաջորդաբար ներկայացուցին Աւարայրի հերոսամարտի դրոշմապատ-

ճառներն ու գարգացումները, ապա իւրաքանչիւր աշակերտ իր բաժինը ներկայացնելէ ետք իրաւիրեց վարժարաններու աշակերտութիւնը, որպէսզի իրենց վստահուած բաժինները ներկայացնեն:

Արդարեւ, Չուարթնոց վարժարանի աշակերտութիւնը Վարդանանք պատերազմին հիմնական խորհրդանիշներով՝ խաչով, հայրենի դրօշով ու լոյսով բեմ բարձրացաւ եւ «Աղօթք Սուրբ Վարդանի» տպաւորիչ կտորը ներկայացուց:

Ապա Մխիթարեան վարժարանի աշակերտները Վ.Թեքէեանի «Խորհուրդ Վարդանանք» ստեղծագործութենէն հատուած մը ասմունքեցին, նուագակցութեամբ խումբ մը աշակերտներու «Իմ Հայրենեաց Հոգի Վարդան» նուագով (ուտ եւ կիթառ):

Այս ջերմ ու խանդավառ մթնոլորտը, Սուրբիոյ ճգնաժամային օրերէն ետք, պատեհ առիթ հանդիսացաւ հալէպահայ վարժարանները ի մի համախմբելու եւ հայու անկոտրում կամքն ու ամուր նկարագիրը անգամ մը եւս դրսեւորելու:

Կրթասիրաց Սարգիս Չեմպերճեան Երկրորդական վարժարանի աշակերտները հանդէս եկան «Վարդանական» բանաստեղծական քերթուածի եւ «Թէ Հայրենեաց

երգի խմբային մեկնաբանութեամբ, դաշնամուրի ընկերակցութեամբ Ռուզան Պարսումեանի:

Սմբատն Բիրատէն «Աւարայրի Արծիւն» Վարդանանքի նուիրուած երկէն հատուած մը բեմականացուցին Լազար Նաճարեան Գալուստ Կիւլպենկեան վարժարանի

աշակերտները, ապա «Թէ Հայրենեաց» երգը հնչեց:

Ազգային Զարեմ Եփփէ Ճեմարանի աշակերտները 55 հոգիէ բաղկացած երգչախումբով «Աւարայրի Դաշտը» երգը հրամցուցին, ինչպէս նաեւ գեղեցիկ կատարումով մը Վահան Թեքէեանի «Խորհուրդ Վարդանանք» քերթուածը ասմունքեցին:

Աւարտին Կիլիկեան Ճեմարանի աշակերտները Գեորգ Պետիկեանի «Վարդան Մամիկոնեան» քերթուածն ու «Թէ Հայրենեաց» երգը խմբային կատարողութեամբ ներկայացուցին:

Սոյն հանդիսութեան եզրափակիչ խօսքը արտասանեց Սուրբիոյ Հայ Աւետարանական Համայնքի Պետ Վերապատուելի Յարութիւն Սելիմեան: Ան Վարդանանք պատերազմի «Մահ ոչ իմացեալ մահ է, մահ իմացեալ անմահութիւն է» կարգախօսը ելակէտ ընդունելով, աշակերտութիւնը իրաւիրեց զգաստութեան, հայրենիքին հանդէպ սեր եւ հոգածութիւն տաժելու: Վերապատուելի Համայնքապետը շեշտեց, որ նորօրեայ հոսանքներուն դիմաց նորահաս սերունդը հայավայել կենցաղով եւ դիմագիծով պէտք է ներկայանայ աշխարհին: Իր խօսքի ակարտին ան բարձրօրէն գնահատեց սոյն ձեռնարկը կազմակերպող հայերէնական ուսուցչուհիները, մասնակից աշակերտներն ու վարժարաններու տնօրէնութիւնները:

Ձեռնարկի ակարտին ներկաները միասնաբար երգեցին «Մենք Զաջ Վարդանի» երգը եւ ելքին իւրաքանչիւրին հրամցուեցաւ օրուան խորհուրդը բովանդակող թերթիկ մը:

Հանդիսութենէն ետք, հալէպահայ վարժարաններու ներկայացուցիչները հիւրընկալուեցան Վերապատուելի Համայնքապետին գրասենեակէն ներս, ուր հայ դպրոցի բարօրութեան եւ վերելքին սատարող կիւթեր քննարկուեցան:

ԱՄՐԱՅՈՒ ՈՒՄՏԻՆ ԱՄՐԱՊՆՈՒՄԸ ՄԻՒԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐՇԱՐԱՆԵՆ ՆԵՐՍ

Հայ ազգը որքան իրաւամբ կը պարծենայ, աշխարհի մէջ քրիստոնէութիւնը որպէս պետական կրօնք ընդունող առաջին ազգը ըլլալուն համար, նոյնքան ալ կը պարծենայ

գեղարուեստական կոկիկ յայտագիրով մը յիշատակեց Վարդանանք տօնը:

Աշակերտական ձեռնարկը սկսաւ «Տերուական Աղօթք»ով, ապա

Վարդանանք յիշատակով, որովհետեւ ինք եղաւ առաջին ժողովուրդը, որ ազգովին մարտնչեցաւ խղճի եւ կրօնքի ազատութեան համար:

Դժուար թէ գտնուի հայ մը, որ անտեղեակ ըլլայ կամ լսած չըլլայ

բացման խօսքով հանդէս եկան Զ. Եւ Ը. Կարգէն աշակերտներ: Անոնք նկատել տուին, որ սոյն հանդիսութիւնը ազգային ու եկեղեցական տօնակատարութեան կողքին, վերանորոգուելու առիթ մըն է:

Գեղարուեստական յայտագիրը սկսաւ Ա. Կարգի աշակերտներուն

Վարդան Մամիկոնեանի եւ Աւարայրի ճակատամարտին մասին: Երկու անուններ, որոնք դարձած են հայ

«Հայրենի Երկիր» քերթուածին արտասանութեամբ: Յուսարիչ էր մանկական շրջներէն հայրենասիրական ապրումներուն արտացոլումը:

Այնուհետեւ Զ. Կարգէն գոյգ մը աշակերտներ հաճելի առոգանութեամբ եւ հակիրճ ձեւով ներկայացուցին

ժողովուրդի հերոսութեան եւ հայրենիքի ճակատագրական պահերուն ազգովին համախմբումի խորհրդանիշեր:

Մխիթարեան վարժարանի մեծ ընտանիքը, հաւատարիմ մնալով Վարդանի եւ անոր քաջ նիզակակիցներու ուխտին, 27 Փետրուար 2019-ին, կէսօրուան ժամը 12:30-ին, Մխիթարեան վանքի մատրան մէջ

ցուցին Աւարայրի ճակատամարտին պատմութիւնը:

Երկրորդ դասարանէն խումբ մը աշակերտուհիներ ընթերցեցին Զաջն Վարդան Մամիկոնեանի խիզախութեան մասին գրութիւններ:

Գ., Դ. ու Ե. Կարգի աշակերտները մեծ ոգեւորութեամբ արտասա-

ՄՏԱՄԱՐԶԱՆՔ

ԽԱԶԲԱՌ (ՄՆ 287)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1					■							
2			■		■				■			
3		■						■			■	
4		■				■						
5		■						■				
6	■					■			■			
7		■					■					
8			■				■			■		
9				■				■				
10		■		■					■		■	
11									■			
12						■						

Հորիզոնական

- 1- Ձկնականջ: Միշտ, շարունակ:
- 2- Ձայնաւոր տառեր: Իրարայաջորդ տառեր: Արական կրճատուած անուն:
- 3- Քարտեզ:
- 4- Ձայնաւոր տառեր: Թուրքիոյ մայրաքաղաքը:
- 5- Ծննդավայր: Հակառակ՝ համարում, յարգ:
- 6- Հայ նահապետ: Երկվար: Քաջ:
- 7- Անսկզբնատառ՝ շալկող գերան: Վեճ:
- 8- Հարցական դերանուն: Ոչ հասուն: Հակառակ՝ տառի մը անունը:
- 9- Հակառակ՝ կոթող: Հակառակ՝ իրարայաջորդ տառեր: Միայն:
- 10- «Սէր» արմատով իգական անուն:
- 11- Արեւէն ծնած: Սահմանում, իմաստ:
- 12- Աղցանի բանջար մը (թառա): Մտային մարզածել:

Ուղղահայեաց

- 1- Անուշաքոյր ռետին: Հայրապետական գիր:
- 2- Տառի մը անունը: Կրկնուած բաղաձայններ: Հակառակ՝ յարաբերական դերանուն:
- 3- Սիլվա Կապուտիկեանի ստեղծագործութիւններէն:
- 4- Ջարդ: Հակառակ՝ շաղկապ:
- 5- Հակառակ՝ թոռմիլ: Հակառակ՝ օրհնեալ հաց:
- 6- Հակառակ՝ համեղ պտուղ մը:
- 7- Անգուստ: Քաջասիրտ:
- 8- Իրարայաջորդ տառեր: Բայական լծորդութիւն: Իգական անուն:
- 9- Հակառակ՝ 63:
- 10- Այպսեն: Յոգնակերտ մասնիկ:
- 11- Հակառակ՝ 7001: Հակառակ՝ թատերական ներկայացումի դադար:
- 12- Նեցուկ: Աղտ:

ՍՈՒՏՈՒՄ (ՄՍ 287)

Տեղաւոր՝ (1-9) թուանշանները (9x9) քառակուսիներուն մէջ այնպէս, որ իւրաքանչիւր հորիզոնական եւ ուղղահայեաց տողի մէջ, ինչպէս նաեւ (3x3) տուփիկի մէջ մէկ անգամ արձանագրուին:

	6		2	9				
	4		6			1		
5					3			2
	2				9			7
6		4				3		5
7			8				2	
2			1					9
		9			6		5	
				5	2		4	

Պատրաստեց Մարինա Զիւլբոշեան-Պողիկեան
ՊԱՅՈՒՄԾ ԲԱՌ (ՄՊ 58)

Սիլվա Կապուտիկեանի ստեղծագործութիւնները շնչելով գտէ՞ք պահուած բառը:
Պահուած բառը 13 տառերէ բաղկացած Կապուտիկեանի երկերէն մէկը կը ներկայացնէ:

o	ե	խ	ճ	մ	ս	ի	բ	ն	յ
բ	դ	ն	ա	ա	ե	բ	կ	ն	ւ
ե	է	բ	ն	ս	օ	թ	կ	կ	զ
բ	պ	ք	ա	ի	ա	ա	է	ի	ա
ի	ի	ը	պ	ն	յ	յ	ս	մ	ն
լ	ե	բ	ա	ն	ս	ա	ի	բ	զ
մ	տ	ն	բ	ն	ւ	մ	ն	ե	բ
ե	բ	զ	հ	զ	բ	ն	յ	ց	հ
ա	ն	ն	ի	ջ	բ	ե	վ	ն	ե
ե	բ	կ	ի	բ	ն	է	ե	բ	տ

«Մտորումներ ճանապարհի Կեսին», «Այս Իմ Երկիրն Է», «Օրերի Հետ», «Երգ Սիրոյ Մասին», «Դեպի Խորքը Լեռան», «Վերջին Չանգ», «Երկու Չորոյց»

ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐ

ԽԱԶԲԱՌ (ՄՆ 286)

ՍՈՒՏՈՒՄ (ՄՍ 286)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	յ	ա	ս	պ	ի	ս		ն	է	ի	ն	է
2	ա	մ		պ	ա	տ	ն	ւ	ա	կ	ա	ն
3	բ	ա		ի		բ		բ	բ		խ	ա
4	ա	բ	ա		ա	կ		ա	ք			2
5	փ	ա	ս		ա		խ	ա			լ	խ
6	ն	ս	տ		ա	ց		ն	2		ի	ա
7	փ	ա			ն	ո	ւ		ա		բ	բ
8	ն	ւ	ն	ի		ե	բ	թ		բ	ա	հ
9	խ				լ		ի	բ	ա		ի	
10		խ	ա	ն	դ		ն	ւ	ն	ա	կ	
11	լ	ա	ճ		ա	լ		ն		յ		
12	ի	կ		պ	ս	ա	կ	ը		դ	բ	օ

2	9	1	4	7	6	5	3	8
3	7	6	5	9	8	1	2	4
5	4	8	3	2	1	6	9	7
7	8	2	1	3	9	4	5	6
4	6	3	7	8	5	9	1	2
1	5	9	2	6	4	8	7	3
9	3	4	8	1	7	2	6	5
8	1	7	6	5	2	3	4	9
6	2	5	9	4	3	7	8	1

ՊԱՅՈՒՄԾ ԲԱՌ (ՄՊ 57)

Պահուած բառը՝ «Մանկութիւն Չունեցող Մարդիկ»

«ՔԱՌՍ»Ը ՆՈՐ...

Սկիզբ՝ էջ 7

Գալով «Քառս»ին, պատմութիւնը այսօրուան իրականութենէն շատ չի շեղիր: Կը տեսնենք, թէ ինչպէ՛ս դրամին ու նիւթին մեծ կարեւորութիւն տալը մարդոց ինքնասիրութիւնը կը շեշտադրէ, անոնց ընտանիքն ու բարեկամութիւնները կը քանդէ: Սէր ու յարգանք պարգեւելու փոխարէն, մարդիկ ամէն ջանք կը թափեն դրամի միջոցով ուժին ու իշխանութեան տիրանալու: Բացայայտելով մարդոց այս թերութիւնները պատմութեան տիպարներու նկարագրութեամբ, Շիրվանզադէ կը ներկայացնէ բարոյական եւ անբարոյ կերպարներ ու կը վերլուծէ մարդկային բարոյ յարաբերութիւններ: Վեպին հիման վրայ, ֆիլմաշարը կը պատմէ յայտնի հարուստ ընտանիքի մը՝ Ալիմեաններու հարցերը, որոնք կը ծագին իրենց մահացած հօր թողած կտակին պատճառով: Երեք եղբայր, մէկ քոյր կատաղի կը դառնան՝ իւրաքանչիւրը կտակէն իր բաժինը ապահովելու համար ու քառս կը ստեղծեն: Պատմութեան մէջ տարբեր դեպքեր կը սահմանեն անոնցմէ իւրաքանչիւրին ճակատագիրը ու կը ստիպեն, որ անոնք կերպարափոխուին:

«Քառս» ֆիլմաշարը կարելի է դիտել «Իւթուպի» «Առաջին Ալիք»ի հետեւեալ հասցեով:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLYMtfnOzqv26WTwueO4zB8pKbRiGFCmi4>
Անգամ մը եւս կ'ողջունենք այս ծրագիրը եւ անհամբեր կը սպասենք նմանօրինակ ֆիլմաշարերու ցուցադրման:

ԻՆՉ ԿՐՄԵՆ ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՅ

Ճանրաբեռնուած էք գործերով: Թոյլ մի՛ տաք, որ ձեր զգացումները ազդեն ձեր գործերուն եւ կարողութեան վրայ:

ՅՈՒԼ

Այս շաբաթ պիտի գնահատուիք ձեր գործատիրոջ կողմէ: Պարտաճանաչ աշխատող էք: Ամրապնդեցէք ձեր ընտանեկան եւ ընկերային յարաբերութիւնները եւս:

ԵՐԿՈՒՐԵԱԿ

Պիտի վիճաբանիք ձեր մտերիմներուն հետ ընկերային հարցերու գծով: Ձեր տեսակետը մի՛ պնդեք, ականջ տուէք այլոց ըսածներուն եւս:

ԽԵՑՁԵՏԻՆ

Ընտանեկան ձեր յարկին տակ փոփոխութիւններ տեղի պիտի ունենան: Ձեր գաւակները պիտի մասնակցին ընտանեկան առօրեայ ծախսերու ապահովման:

ԱՌԻՄ

Կառավարելու շատ լաւ կարողութիւն ունիք գործի եւ ընկերային ասպարեզի մէջ: Օգտուեցէք ձեր կարելիութիւններէն ու ջանք թափեցէք բարելաւելու ձեր գործը:

ԿՈՅՍ

Գարունը կը մօտենայ: Ձեր տրամադրութիւնը պիտի բարելաւուի, պիտի օգտուիք ձեր բախտէն ու նոր անձերու ծանօթանաք:

ԿԵԻՈՔ

Կարեւորութիւն տուէք ընտանեկան ձեր հարցերու լուծումին: Մի՛ յետաձգեք զանոնք: Պիտի պահեցէք ձեր ջիղերը եւ հանդարտ մնացէք:

ԿԱՐԻՃ

Մեծ յոյսեր կը կապէք ձեր սիրեկանին, ձեր անկախութիւնը մի՛ կորսնցնէք: Ձեր սիրեկանին վստահելով մէկտեղ ինքնուրոյն որոշում առնելու քաջութիւն ունեցէք:

ԱՂԵՂԱՍՈՐ

Տնտեսական դժուարութիւնները յարթաբարելու համար նոր աշխատանքի մը պիտի ձեռնարկէք: Անակնկալ ծախսեր պիտի ծագին, պատրաստ եղէք:

ԱՅՏԵՂԶԻՐ

Անակնկալ հանդիպումներ պիտի ունենաք հին բարեկամներու հետ: Լաւատես եղէք յառաջիկայ օրերուն նկատմամբ:

ԾՈՎԱՆՈՒՇ

Մի՛ աճապարեք որոշում տալու: Աշխատեցէք պահել ձեր անդորրութիւնը: Դժուար փորձառութիւն մը պիտի ապրիք: Դրական մթնոլորտ մը պիտի տիրէ ձեր տան մէջ:

ՁՈՒԿ

Առողջական հարցեր կրնաք ունենալ, ուստի հոգ տարեք ձեր առողջութեան, հետեւեցէք բժիշկին թելադրանքներուն: Մարզանքն ու սնունդը մի՛ թերագնահատեք:

ՄԱՆՈՒԿԸ ԿԱՆՅՆԵԼՈՎ ՉԿՐԹԵՆՔ

Մանուկները վախճընելով սաստելու եւ կըրթելու սովորութիւնը տակաւին ատեր կը գործէ ընտանիքներէն ներս: Դժբախտաբար յաճախ կը հանդիպինք նաեւ երիտասարդ եւ «ուսեալ» մայրերու, որոնք նոյն գէնքին կը դիմեն իրենց լալկան կամ անհանդարտ գաւակները կրթելու համար:

բար այն ծնողները, որոնք նոյն վերաբերմունքին արժանացած են իրենց ծնողներուն կողմէ:

Վախով եւ սպառնալիքով «դաստիարակուած» մանուկը պիտի վախնայ մութէն, գիտութիւնէն, բժիշկէն...: Շատ ուշգրաւ պարագայ է մանուկներուն մօտ ուշ յայտնուող գիշերամիզութիւնը: Չնչին տոկոս մը միայն օրկանական լուրջ պատճառներու կը վերագրուի, մնացած մեծ տոկոսին մօտ ջղային կամ հոգեկան պատճառներ պետք է փնտռել:

Մայրեր երբեմն ամենափոքր դժուարութեան դիմաց կը սպառնան իրենց մանուկներուն ըսելով.

«Դիմա գիտութիւն լուր պիտի տամ, որ քեզ բանտ տանի»:

«Դիմա բժիշկը պիտի կանչեմ, որ քեզի ասեղ ընէ»:

«Դիմա տունը պիտի ձգեմ՝ երթամ, որ առանց մամայի մնաս...»:

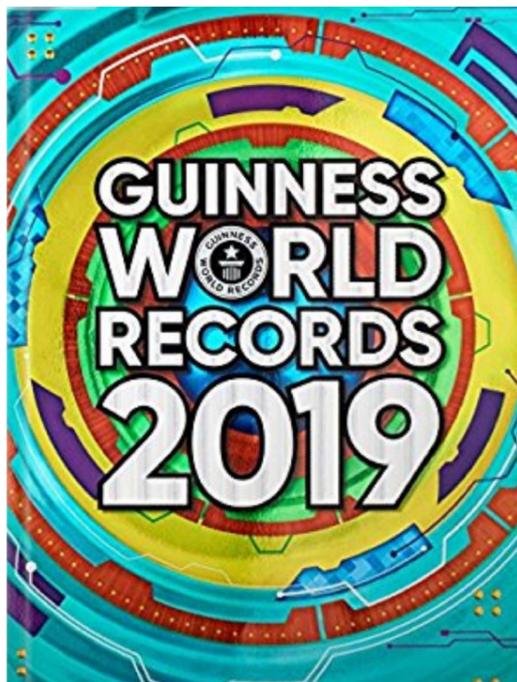
Սպառնալիքներ, որոնք ոչ միայն չեն կրթեր, այլ կը նուաստացնեն մայրը: Բնականաբար ան պիտի չկարենայ գործադրել իր սպառնալիքը եւ իր մէջ պիտի ստեղծուի պարտաւորողի հոգեբանութիւնը: Սոյն միջոցին կը դիմեն հաւանա-

գայ է մանուկներուն մօտ ուշ յայտնուող գիշերամիզութիւնը: Չնչին տոկոս մը միայն օրկանական լուրջ պատճառներու կը վերագրուի, մնացած մեծ տոկոսին մօտ ջղային կամ հոգեկան պատճառներ պետք է փնտռել:

Դժուարագոյնը բժիշկին կամ ատամնաբոյժին հանդէպ ստեղծուած վախն է: Անուշտ օր մը մանուկը պիտի հիւանդանայ եւ ստիպուի բժիշկին մօտ երթալ:

Վախը երեխան կը դարձնէ խուսափող, կասկածամիտ, դիւրագոյց եւ կրաւորական: Ուստի մեր գաւակները դաստիարակենք խրատելով եւ երկխօսութեամբ՝ ապագային ունենալու համար յաջող եւ ինքնավստահ երիտասարդներ:

«ԿԻՆԵՍ 2019» ՄՐՑԱՆԻՇՆԵՐՈՒ ԳԻՐՔԸ

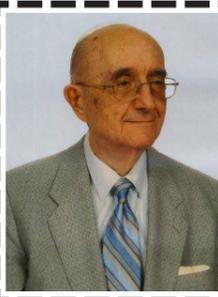
«Կինես» մրցանիշերու գիրքը առաջին անգամ հրատարակուած է 1955-ին: Աշխարհի ամենատարածուած մրցանիշերու գիրքին մէջ ամէն տարի կ'արձանագրուին աշխարհի տարածքին առնուազան երեք հազար նոր մրցանիշեր, որոնք մէկ երրորդը մարգական է: Գիրքը ինքնին մրցանիշ արձանագրած է որպէս ժամանակի ամենաշատ վաճառուող հեղինակային իրաւունքով պաշտպանուած գիրքը:

Այս տարի «Կինես 2019» մրցանիշերու գիրքը լոյս աշխարհ բերաւ իր 64-րդ հրատարակութիւնը՝ տպուած 100 երկիրներու մէջ, 23 լեզուներով եւ վաճառուած աւելի քան 141 միլիոն օրինակով: Անոր մէջ տեղադրուած են այսօրուան մեր աշխարհի վերջին գարգացումները: Ընդ որում, այս տարի կը յիշատակենք անհաւատալի շարժումը՝ գիւտարարներու, երագողներու, ստեղծագործողներու, որոնք կը ձգտին հասնիլ յատուկ մրցանիշերու:

«Կինես» մրցանիշերու համաշխարհային պատկերասփիւռային ծրագրերը տարեկան կը հասնին 750 միլիոն դիտողներու, իսկ աւելի քան 2,7 միլիոն անձ բաժանորդագրուած է անոր You Tube-ի պլիքին: GWR (GUINNESS WORLD RECORDS) կայքը ունի աւելի քան 19,8 միլիոն այցելու:

Համաշխարհային մրցանակակիր դառնալու համար միջազգային հեղինակութիւն վայելող *Ֆրանչայզինգ* կազմակերպութիւնը դատարաններու միջոցով կը ստուգէ, ապա կը վաւերացնէ մրցանակը:

Վերջապէս երբ թերթատենք «փորձենք մեր տան մէջ» բաժինը, մենք կը հանդիպինք տան մէջ իրագործելի հաճելի մրցանիշերու: Հաւանաբար օր մը արձանագրենք մրցանիշ մը, որ կրնայ տեղադրուիլ «Կինես» մրցանիշերու գիրքին մէջ:

**Ինչպէս պատմեմ քեզ որ հեքիաթ ըլլաւ
Ինչպէս պատմեմ քեզ որ մօ'ր պէս ըլլաւ
Ինչպէս պաշտեմ քեզ որ կուռք չդառնաւ
Ինչպէս պահեմ քեզ որ մասունք դառնաւ:**

ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՀՅՂ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ...

Սկիզբ՝ էջ 6

Երա իրաւայաջորդի իրաւունքների ու շահերի պաշտպանութեան համակարգի զարգացման ինչ մտեցումներ են նախատեսում առաջիկայ տարիներին:

3. Այս բաժնում ակնյայտ շփոթ կայ իրաւունքի գերակայութեան եւ օրենքի առջեւ բոլորի հաւասարութեան կարելորագոյն սկզբունքների միջեւ:

(Շար. 3)

ՄԵԾ...

Սկիզբ՝ էջ 8

Կը նուազէ: Ձիւանին խանդավառութիւնը ակնբեր է: Ան որպէս մեծ հայր, բեմէն հանդիսատեսը կ'ուղորդէ որ քաջալերէ ու ծափահարէ թորան: Հանդիսատեսը, նոյնիսկ առանց իր ուղղորդումի, վստահաբար պիտի գնահատէր այդ տաղանդը, բայց մեծ հայր էր վերջ ի վերջոյ:

Հիմա բեմին վրայ արուեստագետ Ձիւանէն անելի կանգնած էր մեծ հայրիկ Ձիւանը, որ, ըստ երեւոյթին, կ'ուզէր իր շառաւիղին միջազգային համբաւի ճամբայ հարթել: Nebotism? Ազգականասիրութիւն, խնամաշահութիւն, թէ երեց ու փորձառու արուեստագետէն երիտասարդ արուեստագետին քաջալերանքի բնական ու գնահատելի դրսեւորում, անկախ անոնց հարազատներ ըլլալէն: Տարակուսանքի առջեւ էր Ձեւիթ ու համերգը ձգած չորս կացութիւններու մասին կը մտածէր:

Առաջին. ինչպէ՞ս բացատրել ու հասկնալ ազգականասիրութեան երեւոյթը, որ այնքան համատարած է հայաշխարհով մէկ: Ազգականական ու խնամախական կապերով պաշտօն ստանալու, կարելիութիւններէ եւ առիթներէ օգտուելու երեւոյթը արմատացած է մեր մէջ: Պետական-իշխանական օղակներէն սկսեալ մինչեւ Սփիւռքի ամենէն փոքր համայնքի ամենէն փոքր յանձնախումբի նշանակումին մէջ յաճախ «քեռի» ունենալը դեր կը խաղայ: Անհատական կապերը շատ անգամներ կը գիշին որակին, փորձառութեան, կրթութեան ու կոչումին եւ որպէս արդիւնք կը տուժենք բոլորս: Թերեւս այս երեւոյթը կարելի է բացատրել դարեր շարունակ պետականութեան բացակայութեան, հաստատութեանակաւութեան (Institutionalism) չգոյութեան եւ օտարներու տիրապետութեան տակ նախասիրութիւնը հարազատին տալու մարդկային բնագոյնի:

Երկրորդ. կը պատահի նաեւ, որ արհեստավարժ եւ ատակ մարդիկ, կարմիր ցանկի վրայ յայտնուին իրենց ընտանիքներուն եւ հարազատներուն պատճառով: Այդ ընտանիքներուն ներկան, անցեալն ու կեցուածքները տաղանդաւոր այս

մարդոց բոլոր տուեալներն ու կարողութիւնները ջուրը կը թափեն: Ու որքան անարդար ու դատապարտելի է լո՛կ այս կամ այն ընտանիքէն սեռելու պատճառով առիթներ եւ կարելիութիւններ կորսնցնելը, յառաջանալէ զրկուիլը, անտեսուիլը, խտրականութեան ենթարկուիլը: Այս երեւոյթին վերջ տալու միակ ձեւը վերոնշեալ արհեստավարժութեան ու առարկայականութեան չափանիշերու որդեգրումն է:

Երրորդ, իսկապէս տաղանդաւոր մարդիկ երբեմն զրպարտութեան կ'ենթարկուին, երբ իրենց անհատական ջանասիրութեամբ իրականացած յաջողութիւնները կը վերագրուին իրենց հարազատներու պաշտօնին, դիրքին ու կարողութիւններուն: Օրինակ. թերեւս Ձիւանին թոռնիկը իսկապէս տաղանդաւոր է եւ առանց իր մեծ հոր ալ կրնայ գագաթներ նուաճել, ինչո՞ւ ըսել. «Եթէ մեծ հայրը չ'ըլլար, ինք այսօր հոս հասած չ'էր ըլլար»:

Չորս. տարբեր բնագաւառներու մէջ, երբ արուեստագետը իր արժանի վարձատրութիւնը չի ստանար, երբ պետական կամ սփիւռքէն կառուցներու տրամադրածը մատչելի չէ, կամ կայուն զօրակցութիւն ու համակարգուած աջակցութիւն չկայ մեր արուեստագետներուն միջազգային ասպարէզներ մղելու, ինչո՞ւ մեղադրել մարդիկ (այս պարագային, դարձեալ օրինակի համար ինչո՞ւ մեղադրել Ձիւանը իր հարազատ թոռնիկը ջատագովելուն համար), երբ արհեստավարժ, սիստեմաթիւ միջոցներու եւ զօրակցութեան անբավարարութեան պատճառով, երբեմն, կարգ մը տեղեր ընտանեկան-անհատական օժանդակութիւններով կարելի է այդ բացը գոցել: Ամէն պարագայի, պետական կամ հաստատութեանակաւ բացը գոցելու համար ցուցաբերուած զօրակցութիւնը մեղադրելի կը դառնայ, երբ խտրականութիւն կը դրուի մօտիկին ու հեռուին, հարազատին ու ոչ հարազատին միջեւ:

«Սարի Աղջիկ»ը կ'երգէ: Ձեւիթ անոր հայերէն եւ թրքերէն տարբերակները լսած էր, բայց պարսկերէնը առաջին անգամ կը լսէր: Եթէ չէր լսած տակաւին, համացանցի վրայ փնտռեցէ՛ք կը գտնէր:

(Հարունակելի)

ԱՒԱՐԱՅՐԻ...

Սկիզբ՝ էջ 11

Նեցին Գեորգ Պետիկեանի «Վարդանմամիկոնեան» բանաստեղծութիւնը, նուագակցութեամբ խումբ մը երաժշտասէր աշակերտներու (կիթառ եւ ուտ):

Այնուհետեւ վարժարանիս բոլոր կարգերը՝ մանկապարտէզէն միջնակարգ, քրիստոնէական հաւատքով միահամուռ երգեցին «Իմ Հայրենեաց Հոգի Վարդան» հայրենասիրական երգը:

Յաջորդաբար բեմ հրաւիրուեցան Չ., Է. եւ Ը. կարգերէն աշակերտներ՝ ընթերցելու Աւարայրի

ճակատամարտի ակնատես Եղիշէ Պատմիչի ձեռամբ արձանագրուած պատմական հետեւեալ նիւթերուն մասին՝ «Նուարսակի Դաշնագիրը», «Նախարարները Տիգրանի մէջ», «Հալածանք Զրիստոնէութեան Դեմ» եւ «Վասակի Դերը»:

Ը. կարգէն աշակերտուի մը ասմունքեց Վահան Թեքեանի «Խորհուրդ Վարդանանց»ը, կիթառի ընկերակցութեամբ խումբ մը աշակերտներու, որոնք հաճելի ներդաշնակութեամբ մը ներկայացուցին «Մենք Զաջ Վարդանի Տոհմէն Ենք» երգին երաժշտութիւնը:

Հանդիսութիւնը եզրափակուեցաւ աշուղ Ձիւանի «Աւարայրի Դաշտը» խմբային ոգեշնչող երգով: Աշակերտներուն երգեցողութիւնը ազդեցիկ էր: Անոնք էին Զաջ Վարդանի ջահակիրները, որոնք արտասանուած իւրաքանչիւր բառով վերանորոգեցին հաւատքի ու հայրենեաց անմեռ ուխտը:

Վստահ ենք, այդ օր երկիւնքէն առատ օրհնութիւն տեղաց իւրաքանչիւր հայ ուխտաւորի վրայ:

«ԱՒԱՐԱՅՐՈՎ ՄԵՐ ԻՆՔՆՈՒԹԻՒՆ ԴԱՐՁԱՒ ԶՐԻՍՏՈՆԵՒԹԵԱՆ ԴԵՄ» ԱՒԱՐԱՅՐՈՎ ՀԱՅԿԻ ԵՐԿԻՐԸ ԴԱՐՁԱՒ ԱՆՊԱՐՏԵԼԻ ԵՒ ՅԱՒԵՐԺԱԿԱՆ...»

Մեր ժառանգած հայկական ինքնութիւնը պարտիկը արժանաբար փոխանցել նորահաս սերունդներուն:

ՆԱՅԻՐԵՆԻՔ...

Սկիզբ՝ էջ 5

րութիւն էր: Հայաստանի սովը եղաւ առաջին մեծ ազգային մարտահրաւերը Հայրենիք եւ Սփիւռք լծելու նոյն քաղաքական առաջադրութեան: Վարչապետ Զաջազունիի պատուիրակութեան առջեւ արագօրէն բացուեցան բոլոր կարելի դռները: Հայաստան-Սփիւռք քաղաքական շաղկապը գործեց մեծ արդիւնաւորութեամբ եւ ճամբայ հանեց այն նոր ազգային ուժակաւորութիւնը, որ Հայրենիք-Սփիւռք փոխ-սնուցիչ (symbiotic) յարաբերութիւններու կենսա-

տարածքն էր: Այսօր հարց պիտի տանք մենք մեզի, թէ որո՞նք են մեծ դասերը մեր անելի քան հարիւրամեայ այս փորձառութեան: Կասկած չկայ, որ եկած է այս հարցադրութեան ժամանակը: Այս համազգային քննարկումը պէտք է շուտով սկսիլ: Եւ սկսի մեծ թափով ու տեսիլքով:

Պարզ է, որ Հայաստանի անկախ պետականութեան լինելիութիւնը (viability) պիտի ապահովուի միջ-կայսերական մարտահրաւերներու բովին մէջ: Այլ ընտրութիւն գոյութիւն չունի: Եւ եթէ մեր խնդիրը գերտերութիւններու առճակատման միջավայրին մէջ է որ պիտի վըճռուի, մենք այդ մարտահրաւերին պիտի ընդառաջենք նոյն այդ միջավայրին յարիւր գէնքերով եւ ռազմավարութեամբ... Այսինքն՝ Հայրենիք-Սփիւռք փոխ-սնուցիչ ուժակաւորութիւններու ներգործօն ռազմավարութեամբ: Այսինքն՝ մեկմեկու իրականութեան լիովին վերահասու ըլլալու եւ այս համաշխարհային ռազմաբեմի պահանջներուն համար մըշտապէս եւ ճիշդ գէնքերով եւ գործիքներով գինուած ըլլալու հեռատեսութեամբ եւ քանքարով: Եւ Տեր ընդ մե՛զ:

ՄԵԾ ՊԱՏՈՑ...

Սկիզբ՝ էջ 7

դանշելով Տիրոջ երկրորդ գալուստը, աշխարհի վախճանը եւ վերջին դատաստանը:

Մեծ Պահքի ընթացքին հաւատացեալներուն առիթ կ'ընծայուի մտածելու փրկագործութեան խորհուրդին մասին: Անհրաժեշտ է, որ մարդիկ գիտակցին իրենց ընծայուած այս պարգեւին արժեքը: Մեծ պահքը հոգեւոր իւրայատուկ ճամբորդութիւն մըն է, որ ամէն տարի մեզ կ'առաջնորդէ դէպի սուրբ Չատիկ եւ արժանի կը դարձնէ տօնելու մեր Տեր Յիսուս Զրիստոսի իրաշափառ Յարութիւնը:

Բուն Բարեկենդանին սկսած պահքը կը լուծենք սուրբ Չատիկէն մէկ օր առաջ՝ Շաբաթ երեկոյեան, ճրագալոյցի պատարագէն ետք:

«ԳԱՆՁԱՍԱՐ»
ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹԻ ԱՆՁՆԱԿԱԶՍ

Խմբագիր՝ Զարմիկ Զիլվերշեյն-Պօղիկեան
 Սրբագրիչներ՝ Զեփիւռ Պապիկեան-Աւագեան
 Յուշիկ Ղազարեան
 Զեւաւորող՝ Յովսէփ Զալոյլեան
 Գրաշար՝ Անի Թովալեան-Սարոխան
 Արաբերէն լուրերու թարգմանիչ՝ Մարէն Պապեան
 Կայքէջի պատասխանատու՝ Զրիստ Խրոյեան
 Լուրերու պատասխանատու՝ Լուսին Ապաճեան-Զիլվերշեյն
 Հաշուապահ՝ Սեւակ Կիւլվանեան

- Ծանուցողներէն եւ աշխատակիցներէն կը խնդրուի ծանուցումներն ու յօդուածները խմբագրատուն ուղարկել ամենէն ուշը Երկուշաբթի օրերը:
 - Նախընտրելի է յօդուածներն ու թղթակցութիւնները ուղարկել գրաշարուած:
 - Խմբագրատուն ուղարկուած նիւթերը, հրատարակուին կամ ոչ, չեն վերադարձուիր:
 - Խմբագրութեան վերապահուած է ստացուած յօդուածներու հրատարակելու կամ չհրատարակելու որոշումը:
 - Զեր ծանուցումներն ու յայտարարութիւնները կարելի է հրապարակել «Գանձասար»ի տպագիր տարբերակին եւ կայքէջին միջոցով:

Մարզական

Ռաֆֆի Միլսեան

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ԸՍԲԻՑ ՄԱՔՍԻՄ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԲԱԺԱԿԻՆ ՏԻՐԱՅԱԲ

Յունահունական ոճի ըմբշամարտի Հայաստանի հաւաքականի անդամ, աշխարհի եւ Եւրոպայի ախոյեան Մաքսիմ Մանուկեան, Պուլկարիոյ միջազգային մրցաշարքէն յաղթական դուրս եկաւ: Ըստ «Արմէնփրես»-ի, պուլկարական Ռուսէ քաղաքին մէջ ընթացող Թան Կոլովի եւ Նիկոլա Պետրովի յուշամրցաշարքին 87 քկ. ծանրութիւն ունեցող խաղցողներու եզրափակիչին, միայն 50 վայրկեանուան մէջ Մանուկեան 8 - 0 արդիւնքով յաղթեց ճափոնի ներկայացուցիչին: Մաքսիմ յաջողեցաւ նուաճել այս տարուան իր առաջին մետալը: Հետագային, Հայաստանի մէկ այլ մարզիկ՝ Սարգիս Քոչարեան 82 քկ. մրցումներուն արժանացաւ պրոնզէ մետալի:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Պարսելոնան Երկու Անգամ Պարտութեան Մատնեց Ռիալ Մատրիտը

72 ժամուան ընթացքին, Բաթալոնիական ակումբը՝ Պարսելոնան, յաջողեցաւ պարտութեան մատնել մայրաքաղաքի թագաւորական խումբը՝ Ռիալ Մատրիտը: Սանթիակո Պերնասպէ մարզադաշտին մէջ, հիւրընկալ խումբը 3 - 0 արդիւնքով զիջեցաւ Պարսելոնային, որուն յաղթանակին հաթիւքի կոլերուն հեղինակը դարձաւ Սուարեզը: Չոյգ խումբերը երեք օր վերջ դարձեալ նոյն դաշտին վրայ հանդիպելով ներկայացուցին բարձր մակարդակի խաղարկութիւն մը, որուն յաղթականը դարձեալ Պարսելոնան հանդիսացաւ՝ 1 - 0 արդիւնքով: Հանդիպումի լարուած մթնոլորտին պատճառով, իրաւարարը

մէկէ աւելի առիթներով ցոյց տուաւ դեղին քարտը. անոնցմէ մէկը Ռիալի խմբապետ Ռամոսին համար էր: Հանդիպումի 26-րդ վայրկեանին Խրուաթեացի խաղցող Իվան Ռաքիչիչ արձանագրեց հանդիպումի միակ կոլը, որմէ ետք երկու խումբերու խաղցողները չյաջողեցան տիրապետել դարպասներուն: Ռիալ Մատրիտի պատանի խաղցող Ճոնիլիոյ Վիլիսիոս մեծ վտանգի ենթարկեց Շթենկէնի բերդը, բայց անոր ուղղած բոլոր գնդակները ապարդիւն մնացին:

Աւելցնենք, որ մրցումի աւարտին Ռիալի համակիրները քննադատեցին ակումբին նախագահը, եւ պահանջեցին անոր հրաժարականը:

ՓԵՐԵԶԸ Կ'ՈՒԶԷ ԽՈՒՄԲԻՆ ՆՈՐ ՄԱՐԶԻՉ ՆՇԱՆԱԿԵԼ

Սպանիոյ Ռիալ Մատրիտի նախագահ Ֆլորենթինօ Փերեզ տարեշրջանի աւարտին կ'ուզէ խումբին համար նոր մարզիչ մը նշանակել, որովհետեւ այժմու մարզիչը՝ արժանթինցի Սոլարին, շատ հաւանական է, որ լքէ կազմը: Ըստ calciomercato-ի՝ Փերեզ իր մտապատկերին մէջ ունի երկու անուն: Հիմնական յաւակնորդը Մասիմիլիանօ Ալեկրին է, երկրորդը՝ արժանթինցի մարզիչ Մաուրիսիօ Պոչետինօն: Ըստ իտալական աղբիւրներու, Իվենթուսի գլխաւոր մարզիչ Ալեկրին պիտի շարունակէ իր պաշտօնը իտալական խումբին հետ եւ պատրաստ չէ հեռանալ Իտալական լիգէն: Եթէ այս երկու թեկնածուներուն հետ բանակցութիւնները չյաջողին, Փերեզ պիտի առաջարկէ այլ անուններ, որոնց կարգին են փորթուկալցի Մորիսիոն, Գերմանիոյ հաւաքականը գլխաւորող Եռահիմ Լոպը եւ Լիվըրպուլի գլխաւոր մարզիչ Իրկէն Կլոպը:

ԲԵՐԴ. ՆԱՅԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՆՆԱԳՈՅՆ ԽՄԲԱՅԻՆ ՄԱՐԶԱԽԱՂ

Պետիկ Ազնոնեան

Բերդը Հայաստանի գանազան գաւառներուն մէջ կոչուած է տարբեր անուններով՝ «բոռ», «կտրոցի», «բերդ», բոլոր պարագաներուն ալ, սակայն, խաղին Էութիւնը նոյնը եղած է՝ կանոններու որոշակի փոփոխութեամբ: Խաղին կը մասնակցին 10-16 հոգիէ բաղկացած 2 խումբեր: Վիճակահանութեամբ խումբերէն մէկը կը դառնայ յարձակող, միւսը՝ «բերդը» պաշտպանող («բերդը» իրապարակի կերտողը դրուած սալաքար է): Յարձակողները կը ձգտին գրաւել «բերդը», իսկ բերդապահները (պաշտպանները)՝ հարուածել բոլոր յարձակողներուն՝ ձեռք բերելով յարձակող խումբ դառնալու իրաւունք: Եթէ յարձակողներէն ոեւէ մէկը յաջողի ճեղքել պաշտպաններուն շղթան՝ ոտքը դնել սալաքարին, սալա «բերդը» գրաւուած կը համարուի, եւ խումբը կ'ետ կը շահի: Եթէ բերդապահները յաջողին ձեռքով հարուածել յարձակողներէն ոեւէ մէկուն, վերջինս դուրս կու գայ խաղէն: Յաղթող կը համարուի աւելի շատ կետեր արձանագրած խումբը:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Սահակեան ընտանիքը շնորհակալութիւն կը յայտնէ ՄՅԱԳ-ի պետ՝ Վերապատուելի Յարութիւն Սեյիմեանին, քահանայից դասուն, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցոյ մեծ ընտանիքին եւ բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով, նուիրատուութեամբ կամ հեռաձայնով մասնակից դարձան իրենց հարագատին՝

ՀԱՆԳՈՒՅԵԱԼ ԼԻԶԱ ՄԱՀԱԿԵԱՆԻ

մահուան սուգին: Հանգուցեայի քառասունքի հոգեհանգստեան պաշտօնը պիտի կատարուի Կիրակի, 17 Մարտ 2019-ին, յաւարտ Ս. Եւ Անմահ Պատարագի, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցոյ մէջ, Նոր Գիւղ - Հայկա: Յետ հոգեհանգստեան արարողութեան, ցաւակցութիւնները պիտի ընդունուին եկեղեցոյ ներքնասրահէն ներս:

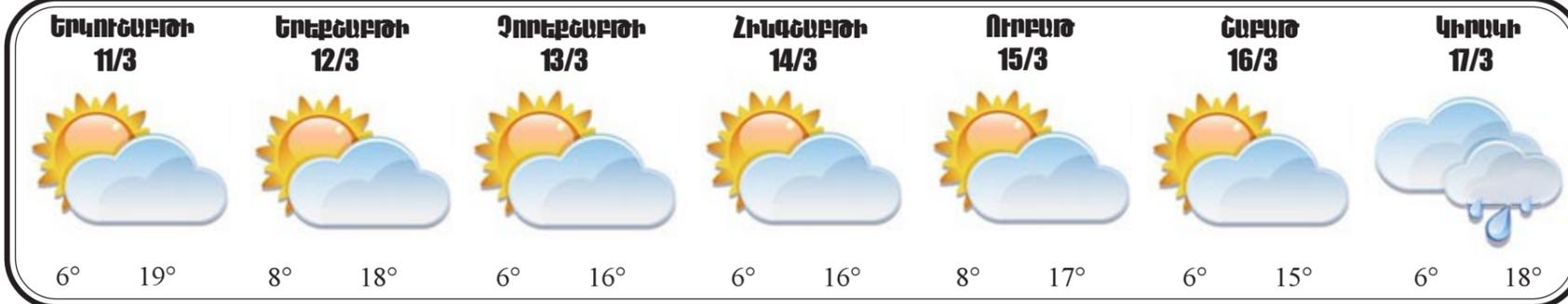
ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Քելէշեան ընտանիքը շնորհակալութիւն կը յայտնէ ԴԵԸ-ի Գործադիր Մարմինին, «Աղամեան» թատերախումբին եւ բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով, նուիրատուութեամբ կամ հեռաձայնով մասնակից դարձան իրենց հարագատին՝

ՀԱՆԳՈՒՅԵԱԼ ԳՐԻԳՈՐ ՔԵԼԷՇԵԱՆԻ

մահուան սուգին: Հանգուցեայի քառասունքի հոգեհանգստեան պաշտօնը պիտի կատարուի Կիրակի, 17 Մարտ 2019-ին, յաւարտ Ս. Եւ Անմահ Պատարագի, Ս. Աստուածածին եկեղեցոյ մէջ, Վիլլաներ - Հայկա: Յետ հոգեհանգստեան արարողութեան, ցաւակցութիւնները պիտի ընդունուին եկեղեցոյ ներքնասրահէն ներս:

ՀԱԼԵՊԻ ՄԵՋ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԴՐՈՇԻ ՕԾՄԱՆ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթ, 2 Մարտ 2019-ի կեսօր-
ունան ժամը 3:00-ին, Հալեպ ժամա-
նած ՀՀ մարդասիրական առաքելու-

եան խումբի կեդրոնեն ներս տեղի
ունեցաւ ձեռնարկ, որ նուիրուած էր

Հայաստանի Հանրապե-
տութեան պետական
ըրօշի օժման պաշտո-
նական արարողութեան:

Հանդիսութեան ներ-
կայ էին՝ Սուրիոյ եւ Յոր-
դանանի մէջ ՀՀ արտա-
կարգ եւ լիազօր դես-
պան Տիգրան Գեորգե-
ան, ՀՀ Հալեպի Գլխա-
ւոր Հիւպատոս Արմէն
Սարգսեան, Սուրիոյ մէջ
ՀՀ զինուած ուժերու ներ-
կայացուցիչ գնդապետ Արկատի Տո-
նոյեան, Բերիոյ Հայոց Թեմի Առաջ-

պետ Վեր. Յարութիւն Սելիմեան,
Սուրիական բանակի բարձրաստի-
ճան զինուորականներ, Սուրիոյ
խորհրդարանի երեսփոխան Ժիրայր
Ռէիսեան եւ բարեսիրական միու-
թիւններու ներկայացուցիչներ:

Ելոյթը սկսաւ Հայաստանի եւ
Սուրիոյ Հանրապետութիւններու քայ-
լերգներով, որոնցմէ ետք ելոյթով հան-
դես եկաւ Սուրիոյ մէջ ՀՀ զինուած
ուժերու ներկայացուցիչ գնդապետ Ար-
կատի Տոնոյեան: Գնդապետը խօսք
առնելով յայտնեց. «Մենք եկել ենք եւ
ողջունում ենք ձեզ, որպէս մէկ փոքր
մասնիկը մեր հինաւուրց ժողովրդ-
դին, ով դարերով տառապել է, բայց
երբեք չի ընկրկել թշնամիների դէմ:
Այսօր այստեղ ձեր երկրորդ հայրե-

նիքում հիւրընկալել էք մեզ՝ ՀՀ հու-
մանկտար մասնագետների խմբին,
որ իր քարոյակաւ
պարտքն է համարում սատար
կանգնել Սիրիայի Արաբական
Հանրապետութեան եղբայր
ժողովրդին, մարդկանց ու-
քեր հարիւր տարի առաջ սա-
տար կանգնեցին մեր պապե-
րին»:

Ապա հրաւիրուեցաւ Սուր-
իոյ եւ Յորդանանի մէջ ՀՀ ար-
տակարգ եւ լիազօր դեսպան
Տիգրան Գեորգեանը՝ իր սրտի
խօսքը արտասանելու: Դեսպա-
նը ջերմօրէն ողջունեց բոլորը եւ
յայտնեց. «Հաւատացած եմ եւ
վստահ, որ պատուով եւ փառ-
քով կը կատարէք ձեր պարտականու-
թիւնը. այն է աջակցել բարեկամ եղ-

նորդ Գերշ. Տեր Շահան Արք. Սար-
գիսեան, Բերիոյ Հայոց Կաթողիկէ

Թեմի ներկայացուցիչ Տեր Կոմիտաս
Քիւնյ. Տատաղլեան, Սուրիոյ Հայ Աւե-
տարանական Համայնքի Համայնքա-

բայրական Սիրիայի ժողովրդին՝ վե-
րագտնելու խաղաղութիւնը: Այդ
առաքելութիւնը, որը ձեր վրայ է

KOHAR

ARMENIAN SONGBOOKS & DICTIONARIES

Library

ԳՈՀԱՐ Հայկական Երաժշտական Գրադարանը Լիբանանի մէջ,
պատրաստ է փոխարժէքով ստանալ

- Հայկական երգարաններ
- Հայերէն եւ Հայերէնէ այլ լեզուներու բառարաններ
- Կիլիկիոյ պատմական գիրքեր
- Ցեղասպանութեան հետ առնչուած գիրքեր
- Մանրանկարչութեան գիրքեր

Եթէ ունիք նման գիրքեր եւ կը փափաքիք զանոնք վաճառել,
կը խնդրենք մեզի հետ կապ հաստատել հետեւեալ հասցէներով.

Հեռ: + 961 - 1 /447116
info@koharlibrary.com

P.O. Box 17-5511 • 243 Nahr Street • Beirut 1104.2050 • Lebanon
Tel.: 961-1/447116 • Fax: 961-1/445888 • E-mail: info@koharlibrary.com
Website: www.koharlibrary.com

որուել Հայաստանի Հանրապետութեան կողմից չափազանց կարեւոր է

որը, ընդունեցին Ցեղասպանութիւնից
մազապուրծ եղած մեր ժողովրդի
գաւակները ու նրանց
դարձրեցին Սիրիայի
Արաբական Հանրապե-
տութեան քաղաքացի-
ներ: Եւ այսօր ձեր առա-
քելութիւնը ապացու-
ցում է այն, որ Հայաստա-
նի Հանրապետութիւնը ո՛չ
մի պարագայում բարե-
կամներին միայնակ չի
թողում»: Դեսպանը մար-
դասիրական խումբին
մաղթեց անփորձանք
առաքելութիւն:

որ՛չ միայն ձեզ համար, այլ Սիրիայի
Արաբական Հանրապետութեան
ժողովրդին համար. մի ժողովուրդ,

Գերշ. Տեր Շահան Արք. Սարգիսեան
կատարեց Հայաստանի Հանրապե-
տութեան պետական ըրօշի օժման

որի գաւակները հարիւր եւ ավելի տա-
րիներ առաջ լայնօրէն բացեցին
իրենց դռները, բացեցին իրենց սրտե-

պաշտօնական արարողութիւնը եւ
օրինեց մարդասիրական խումբը:
Անի Դաւիթեան-Ուրիշիկեան